Бекітемін:
«Күншуақ» жекеменшік
бөбекжай-бақшасының
директоры А .Е.Баянова

Маңғыстау облысы, Түпқараған ауданы, Таушық ауылы
«Күншуақ» жекеменшік бөбекжай-бақшасы
шаруашылық меңгерушісінің
лауазымдық нұсқаулығы
№17

1. Жалпы ережелер

1.1. Шаруашылық меңгерушісі қызметіне жасы 18-ге толған және одан жоғары, орта білімі және кем дегенде 1 жыл жұмыс стажы бар тұлға қабылданады.
1.2. Шаруашылық меңгерушісі материалдық жауапты тұлға болып табылады.
1.3. «Күншуақ» жекеменшік бөбекжай-бақшасы» меңгерушісіне бағынады.
1.4. Шаруашылық меңгерушісін қызметке тағайындау, ауыстыру және босату шаралары «Күншуақ» жекеменшік бөбекжай-бақшасы» меңгерушісі тарапынан жүргізіледі.
1.5. Шаруашылық меңгерушісі өз жұмысында нормативтік құжаттарды, осы лауазымдық нұсқаулықты және Ішкі еңбек тәртібі ережелерін басшылыққа алады.

2. Лауазымдық міндеттері

2.1. «Күншуақ» жекеменшік бөбекжай-бақшасы» шаруашылық тұрғысынан қызмет көрсетілуін ұйымдастырады және қамтамасыз етеді.
2.2. Қажетті инвентарлар мен жабдықтарды, жуу және дизенфекциялау құралдарын алады және жеткізеді.
2.3. «Күншуақ» жекеменшік бөбекжай-бақшасы» мүліктерінің сақталуын, олардың қалпына келтірілуін, жөнделуін, толықтырылуын қамтамасыз етеді.
2.4. Мекеме учаскесі, орын-жайлары, жабдықтары жай-күйін қадағалайды, олардың дер кезінде жөнделуіне тиісті шаралар қолданады.
2.5. Өрт қауіпсіздігі шараларының орындалуын қамтамасыз етеді (өрт жағдайында балаларды эвакуациялау графигінің, өрт сөндіргіш құралдардың болуын қадағалайды).
2.6. «Күншуақ» жекеменшік бөбекжай-бақшасы» мен оған іргелес территорияларда санитарлық режимнің орындалуын қамтамасыз етеді.
2.7. Тиісті есеп беру-есепке алу құжаттамаларын жүргізеді, оларды бухгалтерия мен «Күншуақ» жекеменшік бөбекжай-бақшасы» басшысына дер кезінде тапсырады.
2.8. «Күншуақ» жекеменшік бөбекжай-бақшасы» территориясын көріктендіру мен көгалдандыру жұмыстарына басшылық етеді.
2.9. Жарық, жылу, желдеткіш жүйелерінің және т. б. дұрыс жұмыс істеуін қамтамасыз етеді.
2.10. Қойма шаруашылығы жұмыстарын ұйымдастырады, «Күншуақ» жекеменшік бөбекжай-бақшасы» мүліктерінің тиісті дәрежеде сақталуы үшін жағдай жасайды.
2.11. «Күншуақ» жекеменшік бөбекжай-бақшасы» мүліктеріне уақтылы инвентаризация жүргізеді, жарамсыз мүліктерді есептен шығарады.
2.12. Кір жуу және ас дайындау бөліктерінің үзіліссіз жұмыс істеуі үшін тиісті жағдай жасайды.
2.13. «Күншуақ» жекеменшік бөбекжай-бақшасы» меңгерушісінің өзге де тапсырмаларын орындайды.
2.14. Азық-түлік өнімдерін базадан жүккұжатқа (накладной) сәйкес алады, өнімдерді

өлшеп, сапасын тексеріп байқайды.
2.15. Азық-түлік өнімдерін пайдалану мерзімдерінің есебін жүргізеді.
2.16. Тағамдық өнімдерді ас дайындау бөлігінің қызметкерлеріне ас мәзірінде көрсетілген өлшем бойынша береді.
2.17. Ас мәзірін әзірлеуге қатысады, азық-түлік өнімдерінің 10 күнге жетерлік тиісті мөлшерін қамтамасыз етеді.
2.18. Көкөністерді сорттап, іріктеп отырады.
2.19. Қоймалардың қалыпты жағдайын қамтамасыз етеді.
2.20. Өнімдердің жұмсалуында әр балаға шаққандағы тиісті норма сақталуын қадағалайды.
2.21. Азық-түлік өнімдерінің дұрыс сақтауын қамтамасыз етеді.
2.22. Азық-түлік өнімдерінің есебі жөніндегі құжаттамаларды жүргізеді, оларды басшыға қол қоюға ұсынып отырады.
2.23. Кіші қызмет көрсетушілер персоналын басқарады.

3. Шаруашылық меңгерушісі мыналарды білуі тиіс:

3.1. Тағам өнімдерін сақтау және тасымалдау ережелерін.
3.2. «Күншуақ» жекеменшік бөбекжай-бақшасы» күтіміне қойылатын санитарлық-гигиеналық талаптарды.
3.3. Қауіпсіздік техникасы ережелерін.
3.4. Өрт қауіпсіздігі ережелерін.

4. Құқықтары

4.1. Санитарлық-эпидемиологиялық режим ережелерін, еңбек тәртібін бұзғаны үшін қызмет көрсетуші персоналды жазалау туралы әкімшілік алдына талап қоюға.
4.2. Кезекті еңбек демалысының ұзақтығы – күнтізбелік күн.
4.3. Жұмыс аптасының ұзақтығы – сағат.
4.4. ҚР Еңбек кодексінде, Ішкі еңбек тәртібі ережелерінде қарастырылған құқықтарға ие.

5. Жауапкершілігі

Мыналарға жауап береді:
5.1. Материалдық құндылықтардың сақталуына.
5.2. Өрт қауіпсіздігіне.
5.3. Қауіпсіздік техникасы ережелерінің сақталуына.
5.4. Қоймада сақталатын тағам өнімдеріне.
5.5. Тағам өнімдерінің дер кезінде пайдаланылуына.
5.6. Осы нұсқаулық бойынша өзіне жүктелген барлық міндеттердің орындалуына.

Нұсқаулықпен таныстым:
Нұрағаң С/ Нұрғ

Бекітемін:
«Күншуақ» жекеменшік
бөбекжай-бақшасының
директоры А .Е.Баянова

Маңғыстау облысы, Түпқараған ауданы, Таушық ауылы
«Күншуақ» жекеменшік бобекжай-бақшасы
бухгалтерінің лауазымдық нұсқаулығы
№ 15

1. Жалпы ережелер

1.1. Бухгалтерлік қызметке жоғары кәсіптік (экономикалық, қаржы-экономикалық) білімі бар, қаржылық-бухгалтерлік (қаржы-экономикалық) жұмыс стажы 5 жылдан кем емес тұлға «Күншуақ» жекеменшік бөбекжай-бақшасы» директоры тарапынан тағайындалады және босатылады. Ерекше жағдайларда бухгалтерлікке орта кәсіптік (экономикалық) білімі бар тұлға жұмыс стажына талап қойылмастан немесе бастауыш кәсіби білімі, белгіленген бағдарлама бойынша арнайы даярлығы және есеп пен бақылау-тексеру саласында 3 жылдан кем емес жұмыс стажы бар тұлға тағайындалуы мүмкін.

1.2. Бухгалтер тікелей «Күншуақ» жекеменшік бөбекжай-бақшасы» директорына бағынады.

2. Функциялары

Бухгалтер қызметінің негізгі бағыттары мыналар болып табылады:

2.1. «Күншуақ» жекеменшік бөбекжай-бақшасы» шаруашылық-қаржылық қызметінің бухгалтерлік есебін ұйымдастыру.

2.2. Материалдық, еңбек және қаржы ресурстарының үнемді пайдаланылуын, «Күншуақ» жекеменшік бөбекжай-бақшасы» мүліктерінің сақталуын бақылау.

3. Лауазымдық міндеттері

Бухгалтер мынадай лауазымдық міндеттерді атқарады:

3.1. «Күншуақ» жекеменшік бөбекжай-бақшасында» есепке алу мен есеп беру ісінің тиімді ұйымдастырылуын қамтамасыз етеді. Бұл орайда есепке алу-есептеу жұмыстарын барынша механикаландыру, бухгалтерлік есеп пен бақылау-тексерудің прогрессивті формалары мен әдістерін қолдану шараларын жүзеге асырады.

3.2. Мемлекеттік қаржылық тәртіпті сақтауға бағытталған іс-шараларды әзірлеу мен жүзеге асыру жұмыстарын басқарады.

3.3. Бухгалтерлік есептің тиісті учаскелері бойынша бастапқы құжаттарды қабылдап, тексереді және оларды есептік өңдеуге дайындайды.

3.4. Келіп түсетін ақшалай қаржының, тауарлық-материалдық құндылықтар мен негізгі қаражаттың есебін алады, олардың қозғалысына байланысты операцияларды бухгалтерлік есеп шоттарына дер кезінде түсіріп отырады, өндіріс пен айналым шығындары, шығыс сметаларының орындалуы, өнімдерді өткізу, жұмыс (қызмет) түрлерін орындау, «Күншуақ» жекеменшік бөбекжай-бақшасы» шаруашылық-қаржылық қызметі, сондай-ақ қаржылық, есеп айырысу және несиелік операциялар нәтижелері есебін жүргізеді.

3.4. Құжаттардың заңды түрде, дер кезінде және дұрыс ресімделуін бақылайды.

3.5. Өнімдердің, жұмыс (қызмет) түрлерінің экономикалық тұрғыдан негізделген өзіндік құны бойынша есеп калькуляциясын, жалақыға байланысты есеп айырысу құжаттарын, педагогикалық қызметкерлер тарифін жасайды.

3.6. Мемлекеттік бюджет төлемдерін, мемлекеттік әлеуметтік сақтандыру жарналарын, күрделі қаржы салымдарын, «Күншуақ» жекеменшік бөбекжай-бақшасы»

қызметкерлерінің жалақысын, салықтарды, өзге де төлемдер мен төлемақыларды есептейді және аударады; несие бойынша банктерге берешек қарыздардың белгіленген мерзімде өтелуін, сондай-ақ экономикалық ынталандыру қоры мен басқа да қорларға қаржы аударылуын жүзеге асырады.

3.7. Ішкі шаруашылық резервтерін орындау, ысырап пен өнімсіз шығындарды реттеу мақсатында бухалтерлік есеп пен есеп беру мәліметтері бойынша шаруашылық-қаржылық қызметке экономикалық талдау жасалуын қамтамасыз етеді.

3.8. Кем шығу, ақшалай қаржы мен тауарлық-материалдық құндылықтардың заңсыз жұмсалуы, қаржылық және шаруашылық заңнамаларының бұзылуы секілді келеңсіз көріністердің алдын алу мақсатында шаралар қабылдайды.

3.9. Ақшалай қаржыларға, тауарлық-материалдық құндылықтарға, есептер мен төлемдік міндеттемелерге инвентаризация жүргізу ісіне қатысады.

3.10. Ақшалай қаржылар мен тауарлық-материалдық құндылықтардың кем шығу және талан-таражға түсу жағдайлары бойынша тиісті құжаттардың ресімделуін жүзеге асырады, қажет болған жағдайда бұл құжаттарды тергеу, сот органдарына тапсырады.

3.11. Штаттық, қаржылық, кассалық тәртіптің қатаң сақталуын, әкімшілк-шаруашылық және өзге де шығындар сметаларының, бухгалтерлік баланстан кем шығуларды, дебиторлық қарыздарды және басқа ысыраптарды есептен шығару заңдылығының, бухгалтерлік құжаттардың сақталуын, сондай-ақ олардың ресімделуін және белгіленген ретпен мұрағатқа тапсырылуын қамтамасыз етуге байланысты жұмыстарды жүргізеді.

3.12. Қажетті бухгалтерлік есеп беру құжаттарын дер кезінде жасап, оларды белгіленген мерзімде тиісті органдарға тапсырады.

3.13. Есеп құжаттамаларын жүргізудің оңтайлы әдістерін әзірлейді және қолданысқа ендіреді, есепке алу-есептеу жұмыстарын механикаландыру жөнінде шаралар қабылдайды.

3.14. «Күншуақ» жекеменшік бөбекжай-бақшасы» қызметкерлеріне есепке алу, тексеру, есептілік пен экономикалық талдау мәселелері бойынша әдістемелік көмек көрсетеді.

3.15. Бухгалтерия орын-жайларында қатаң есептіліктегі ақшалай қаржылар мен құжаттарды сақтау ережелерінің, өрт қауіпсіздігі және санитария нормаларының орындалуын қадағалайды, есептеуіш техникалар мен қолданыстағы басқа да техникалардың қауіпсіз пайдаланылуын қамтамасыз етеді.

3.16. Мектеп штатында кассир лауазымы болмаған жағдайда банктен ақша алады және «Күншуақ» жекеменшік бөбекжай-бақшасы» қызметкерлеріне жалақыларын үлестіреді.

3.17. Қаржылық-шаруашылық қызмет балансын жасайды.

4. Құқықтары

Бухгалтер мыналарға құқылы:

4.1. «Күншуақ» жекеменшік бөбекжай-бақшасы» қызметкерлеріне шаруашылық операцияларын құжаттық ресімдеу және бухгалтерияға қажетті құжаттар мен мәліметтер тапсыру жөнінде орындалуы міндетті өкімдер беруге.

4.2. «Күншуақ» жекеменшік бөбекжай-бақшасы» директорымен бірдей дәрежеде қаржылық құжаттарға қол қояға. Бухгалтердің қолынсыз ақша құжаттары мен есептік құжаттар, қаржылық және несиелік міндеттемелер жарамсыз деп саналады және орындауға алынуы тиіс емес.

4.3. Мектепке тән барлық бөлімшелердің қаржылық және есептік құжаттамаларын тексеруге.

5. Жауапкершілігі

5.1. Бухгалтер есеп саясатының қалыптасуына, бухгалтерлік есептің жүргізілуіне, бухгалтерлік есептілік құжаттарының дер кезінде, толыққанды және шынайы мәліметтер негізінде жасалуына жауап береді. Бухгалтер кассирдің міндеттерін орындау кезінде онымен толық материалдық жауапкершілік туралы шарт жасасады.

5.2. «Күншуақ» жекеменшік бөбекжай-бақшасы» жарғысы мен Ішкі еңбек тәртібі ережелерін, өзге де жергілікті нормативтік актілерді, «Күншуақ» жекеменшік бөбекжай-бақшасы» директорының заңды өкімдерін, осы нұсқаулықта белгіленген лауазымдық міндеттерді дәлелсіз себептермен орындамағаны немесе тиісті дәрежеде орындамағаны, соның ішінде өзіне берілген құқықтарды пайдаланбағаны үшін бухгалтер ҚР еңбек заңнамаларында белгіленген ретпен тәртіптік жауапкершілікке тартылады.

6. Өзара қарым-қатынас. Лауазым бойынша байланыстар

Бухгалтер:

6.1. 40 сағаттық жұмыс аптасы негізінде жасалып, «Күншуақ» жекеменшік бөбекжай-бақшасы» директоры бекіткен кесте бойынша, нормаланбаған жұмыс күні режімінде еңбек етеді.

6.2. Өз қызметі процесінде педагогикалық, әкімшілік, қосымша-оқыту және қызмет көрсету персоналымен бірге «Күншуақ» жекеменшік бөбекжай-бақшасы» қаржылық-шаруашылық қызметі, инвентаризациялау, есепке алу мен есептілік мәселелері бойынша өзара іс-әрекет жүргізеді.

6.3. Жоғары тұрған қаржылық және бақылаушы органдармен өзара әрекетестікті жүзеге асырады.

Нұсқаулықпен таныстым:

Табылдиева / Таб/

Бекітемін:
«Күншуақ» жекеменшік
бөбекжай-бақшасының
директоры А.Е.Баянова

Маңғыстау облысы, Түпқараған ауданы, Таушық ауылы
«Күншуақ» жекеменшік бөбекжай-бақшасының
медбикесінің лауазымдық нұсқаулығы
№14

1. Жалпы ережелер

Аға медбике:

1.1. Орта медициналық білімі бар және кемінде үш жыл Медициналық жұмыс өтілі бар адамдар қатарынан тағайындалады.

1.2. Мектепке дейінгі мекеменің меңгерушісіне бағынады.

1.3. Меңгерушінің бұйрығымен қызметке қабылданады және қызметтен босатылады.

1.4. Тоқсан сайынғы медициналық тексеруден өтеді.

1.5. Өз жұмысында нормативтік құжаттарды, осы лауазымдық нұсқаулықты және ішкі еңбек тәртібінің Ережелерін басшылыққа алады.

1.6. Еңбек тәртібін сақтайды.

2. Лауазымдық міндеттері

2.1. Мектепке дейінгі мекеменің үй-жайлары мен учаскесінің санитарлық жағдайын бақылайды.

2.2. Балаларды дәрігерлік тексеруге дайындайды.

2.3. Дәрігердің балаларды тексеруіне қатысады.

2.4. Дене салмағын, балалардың антропометриялық өлшемдерін анықтайды.

2.5. Профилактикалық егулерді жүзеге асырады және дәрігердің тағайындауларын орындайды.

2.6. Дәрігердің тағайындауы бойынша санитарлық режимнің сақталуын бақылайды, балаларды қатайту бойынша іс-шараларды ұйымдастырады.

2.7. Сауықтыру іс-шараларын ұйымдастыруды қамтамасыз етеді және күн тәртібінің сақталуын, таңертеңгі гимнастиканың, дене шынықтыру сабақтарының және балалардың серуендеуінің дұрыс өткізілуін бақылауды жүзеге асырады.

2.8. Сырқаттанғандардың есебін жүргізеді, ауырған балаларды оқшаулайды.

2.9. Изолятордағы балаларға күтім жасауды ұйымдастырады.

2.10. Дәрігердің нұсқауларына сәйкес медициналық тағайындаулар мен процедураларды орындайды.

2.11. Аурудан кейін келген және жұқпалы аурулармен байланыста болған балаларға қатысты таңертеңгі қабылдауды, термометрияны және басқа да іс-шараларды жүзеге асырады.

2.12. Ағымдағы дезинфекция жүргізуді ұйымдастырады.

2.13. Топ тәрбиешілері жүргізетін балалардың күнделікті таңертеңгі қабылдауын бақылайды.

2.14. Балалардың физикалық дамуы мен денсаулығы мәселелеріне арналған педагогикалық кеңестерге қатысады.

Бекітемін:
«Күншуақ» жекеменшік
бөбекжай-бақшасының
директоры А.Е.Баянова

Маңғыстау облысы, Түпқараған ауданы, Таушық ауылы
«Күншуақ» жекеменшік бөбекжай-бақшасының
медбикесінің лауазымдық нұсқаулығы
№ 14

1. Жалпы ережелер

Аға медбике:

1.1. Орта медициналық білімі бар және кемінде үш жыл Медициналық жұмыс өтілі бар адамдар қатарынан тағайындалады.

1.2. Мектепке дейінгі мекеменің меңгерушісіне бағынады.

1.3. Меңгерушінің бұйрығымен қызметке қабылданады және қызметтен босатылады.

1.4. Тоқсан сайынғы медициналық тексеруден өтеді.

1.5. Өз жұмысында нормативтік құжаттарды, осы лауазымдық нұсқаулықты және ішкі еңбек тәртібінің Ережелерін басшылыққа алады.

1.6. Еңбек тәртібін сақтайды.

2. Лауазымдық міндеттері

2.1. Мектепке дейінгі мекеменің үй-жайлары мен учаскесінің санитарлық жағдайын бақылайды.

2.2. Балаларды дәрігерлік тексеруге дайындайды.

2.3. Дәрігердің балаларды тексеруіне қатысады.

2.4. Дене салмағын, балалардың антропометриялық өлшемдерін анықтайды.

2.5. Профилактикалық егулерді жүзеге асырады және дәрігердің тағайындауларын орындайды.

2.6. Дәрігердің тағайындауы бойынша санитарлық режимнің сақталуын бақылайды, балаларды қатайту бойынша іс-шараларды ұйымдастырады.

2.7. Сауықтыру іс-шараларын ұйымдастыруды қамтамасыз етеді және күн тәртібінің сақталуын, таңертеңгі гимнастиканың, дене шынықтыру сабақтарының және балалардың серуендеуінің дұрыс өткізілуін бақылауды жүзеге асырады.

2.8. Сырқаттанғандардың есебін жүргізеді, ауырған балаларды оқшаулайды.

2.9. Изолятордағы балаларға күтім жасауды ұйымдастырады.

2.10. Дәрігердің нұсқауларына сәйкес медициналық тағайындаулар мен процедураларды орындайды.

2.11. Аурудан кейін келген және жұқпалы аурулармен байланыста болған балаларға қатысты таңертеңгі қабылдауды, термометрияны және басқа да іс-шараларды жүзеге асырады.

2.12. Ағымдағы дезинфекция жүргізуді ұйымдастырады.

2.13. Топ тәрбиешілері жүргізетін балалардың күнделікті таңертеңгі қабылдауын бақылайды.

2.14. Балалардың физикалық дамуы мен денсаулығы мәселелеріне арналған педагогикалық кеңестерге қатысады.

Бекітемін:
«Күншуақ» жекеменшік
бөбекжай-бақшасының
директоры А.Е.Баянова

Маңғыстау облысы, Түпқараған ауданы, Таушық ауылы
«Күншуақ» жекеменшік бөбекжай-бақшасының
медбикесінің лауазымдық нұсқаулығы
№ 14

1. Жалпы ережелер

Аға медбике:

1.1. Орта медициналық білімі бар және кемінде үш жыл Медициналық жұмыс өтілі бар адамдар қатарынан тағайындалады.

1.2. Мектепке дейінгі мекеменің меңгерушісіне бағынады.

1.3. Меңгерушінің бұйрығымен қызметке қабылданады және қызметтен босатылады.

1.4. Тоқсан сайынғы медициналық тексеруден өтеді.

1.5. Өз жұмысында нормативтік құжаттарды, осы лауазымдық нұсқаулықты және ішкі еңбек тәртібінің Ережелерін басшылыққа алады.

1.6. Еңбек тәртібін сақтайды.

2. Лауазымдық міндеттері

2.1. Мектепке дейінгі мекеменің үй-жайлары мен учаскесінің санитарлық жағдайын бақылайды.

2.2. Балаларды дәрігерлік тексеруге дайындайды.

2.3. Дәрігердің балаларды тексеруіне қатысады.

2.4. Дене салмағын, балалардың антропометриялық өлшемдерін анықтайды.

2.5. Профилактикалық егулерді жүзеге асырады және дәрігердің тағайындауларын орындайды.

2.6. Дәрігердің тағайындауы бойынша санитарлық режимнің сақталуын бақылайды, балаларды қатайту бойынша іс-шараларды ұйымдастырады.

2.7. Сауықтыру іс-шараларын ұйымдастыруды қамтамасыз етеді және күн тәртібінің сақталуын, таңертеңгі гимнастиканың, дене шынықтыру сабақтарының және балалардың серуендеуінің дұрыс өткізілуін бақылауды жүзеге асырады.

2.8. Сырқаттанғандардың есебін жүргізеді, ауырған балаларды оқшаулайды.

2.9. Изолятордағы балаларға күтім жасауды ұйымдастырады.

2.10. Дәрігердің нұсқауларына сәйкес медициналық тағайындаулар мен процедураларды орындайды.

2.11. Аурудан кейін келген және жұқпалы аурулармен байланыста болған балаларға қатысты таңертеңгі қабылдауды, термометрияны және басқа да іс-шараларды жүзеге асырады.

2.12. Ағымдағы дезинфекция жүргізуді ұйымдастырады.

2.13. Топ тәрбиешілері жүргізетін бала
бақылайды.

2.14. Балалар

Бекітемін:
«Күншуақ» жекеменшік
бөбекжай-бақшасының
директоры А.Е.Баянова

Маңғыстау облысы, Түпқараған ауданы, Таушық ауылы
«Күншуақ» жекеменшік бөбекжай-бақшасының
медбикесінің лауазымдық нұсқаулығы
№14

1. Жалпы ережелер

Аға медбике:

1.1. Орта медициналық білімі бар және кемінде үш жыл Медициналық жұмыс өтілі бар адамдар қатарынан тағайындалады.

1.2. Мектепке дейінгі мекеменің меңгерушісіне бағынады.

1.3. Меңгерушінің бұйрығымен қызметке қабылданады және қызметтен босатылады.

1.4. Тоқсан сайынғы медициналық тексеруден өтеді.

1.5. Өз жұмысында нормативтік құжаттарды, осы лауазымдық нұсқаулықты және ішкі еңбек тәртібінің Ережелерін басшылыққа алады.

1.6. Еңбек тәртібін сақтайды.

2. Лауазымдық міндеттері

2.1. Мектепке дейінгі мекеменің үй-жайлары мен учаскесінің санитарлық жағдайын бақылайды.

2.2. Балаларды дәрігерлік тексеруге дайындайды.

2.3. Дәрігердің балаларды тексеруіне қатысады.

2.4. Дене салмағын, балалардың антропометриялық өлшемдерін анықтайды.

2.5. Профилактикалық егулерді жүзеге асырады және дәрігердің тағайындауларын орындайды.

2.6. Дәрігердің тағайындауы бойынша санитарлық режимнің сақталуын бақылайды, балаларды қатайту бойынша іс-шараларды ұйымдастырады.

2.7. Сауықтыру іс-шараларын ұйымдастыруды қамтамасыз етеді және күн тәртібінің сақталуын, таңертеңгі гимнастиканың, дене шынықтыру сабақтарының және балалардың серуендеуінің дұрыс өткізілуін бақылауды жүзеге асырады.

2.8. Сырқаттанғандардың есебін жүргізеді, ауырған балаларды оқшаулайды.

2.9. Изолятордағы балаларға күтім жасауды ұйымдастырады.

2.10. Дәрігердің нұсқауларына сәйкес медициналық тағайындаулар мен процедураларды орындайды.

2.11. Аурудан кейін келген және жұқпалы аурулармен байланыста болған балаларға қатысты таңертеңгі қабылдауды, термометрияны және басқа да іс-шараларды жүзеге асырады.

2.12. Ағымдағы дезинфекция жүргізуді ұйымдастырады.

2.13. Топ тәрбиешілері жүргізетін балалардың күнделікті таңертеңгі қабылдауын бақылайды.

2.14. Балалардың физикалық дамуы мен денсаулығы мәселелеріне арналған педагогикалық кеңестерге қатысады.

2.15. Дәрі-дәрмектерге, бакпрепараттарға, дезинфекциялық құралдарға, медициналық құралдар мен аппаратураға өтінімдер дайындайды.
2.16. Мекеме қызметкерлері мен ата-аналар арасында санитарлық-ағарту жұмыстарын жүргізеді.
2.17. Мектепке дейінгі мекеме қызметкерлерінің медициналық тексеруден уақтылы өтуін бақылауды жүзеге асырады.
2.18. Тиісті медициналық құжаттаманы жүргізеді. Ай сайын балабақша әкімшілігімен бірлесе отырып, мектепке дейінгі мекемедегі балалардың сырқаттану себептерін қарастырады және осы себептерді жою бойынша ұсыныстар енгізеді.
2.19. Ас блогы қызметкерлеріне тексеру жүргізеді
2.21. Мектепке дейінгі мекемеде диетолог болмаған жағдайда оның міндеттерін орындайды:
2.21.1. Күн сайын шамамен 10 күндік мәзір негізінде мәзір-макет жасайды, бухгалтерияға тапсырады.
2.21.2. Жеткізілетін өнімдердің сапасын, оларды сақтау және өткізу ережелерінің сақталуын бақылайды.
2.21.3. Тағам дайындау сапасын, өнімнің табиғи нормаларын сақтауды қадағалайды. Тамақ рационының химиялық құрамы мен калориялылығын есептеуді жүйелі түрде жүргізеді (жинақтау ведомосі бойынша).
2.21.4. Ас блогына азық-түлік салуға қатысады.
2.21.5. Күн сайын дайын тағамдардың сынамасын жүргізеді және ЦГСЭН талаптарына сәйкес сақтауға арналған өнімдердің салынуын бақылайды. Өнімдерге арналған ыдыстың жай-күйін, оның таңбалануын бақылайды.
2.21.6. Бөліктердің шығу нормаларының сақталуын бақылайды. Күн сайын жас топтары бойынша тағамдардың үлестіру нормаларын қояды.
2.21.7. Топтардың тамақ қабылдау кестесінің сақталуын қадағалайды.
2.21.8. Күн сайын шикі өнімдер мен дайын тағамдардың бракеражын жүргізеді, бракеражды мәзірмен-макетпен, мәзір бойынша өнімдер жиынтығын бракераж дәптерімен салыстырады.
2.21.9. Күн сайын қызметкерлерді тамақтандыруға арналған табель жүргізеді.
2.21.10. Балалардың тамақтануына арналған табельдердің жүргізілуін бақылайды

3. Үлкен медбике білуі керек:
3.1. Мектепке дейінгі мекемелерге қойылатын санитарлық-гигиеналық талаптар.
3.2. Мектепке дейінгі мекеменің Жарғысы.
3.3. Балаларды қатайту әдістері.
3.4. Балалар тағамын ұйымдастыруға қойылатын талаптар.
3.5. Таңертеңгілік гимнастика және дене шынықтыру сабақтарын өткізу әдістемесі.
3.6. Зардап шеккен балаларға алғашқы көмек көрсетудің барлық әдістері.
3.7. Еңбекті қорғау, техника қауіпсіздігі, өртке қарсы қауіпсіздік ережелері мен нормалары.
3.8. Балалардың өмірі мен денсаулығына қауіп төндіретін төтенше жағдайларда әрекет ету тәртібі.
3.9. Азық-түлікті сақтаудың санитарлық-гигиеналық талаптары.

4. Құқықтар

4.1. Санитарлық тәртіп ережелерін бұзған (үй-жайлардың, ыдыс-аяқтардың, санитарлық тораптардың, ас блогының антисанитарлық жағдайы) мектепке дейінгі мекеме қызметкерлерін жазалау туралы Әкімшіліктің алдына өтініш жасау.
4.2. ҚР Еңбек кодексінде, ішкі еңбек тәртібінің ережелерінде көзделген құқықтары бар.

5. Жауапкершілік

5.1. Балалардың өмірі мен денсаулығына жауапты.
5.2. Осы Нұсқаулықпен жүктелген барлық міндеттердің орындалуына жауапты болады.

6. Қорытынды ережелер

6.1. Осы нұсқаулық қол қойылған сәттен бастап күшіне енеді.
6.2. Нұсқаулықпен танысу жұмысқа қабылдау кезінде міндетті түрде жүргізіледі.
6.3. Нұсқаулықтың талаптарын қайта қарау заңнама өзгергенде немесе мекеме құрылымы ауысқанда жүзеге асырылады.

Нұсқаулықпен таныстым: Арапхоғы Ұ. _____ _____
(аты-жөні) **(қолы)**

Бекітемін:
«Күншуақ» жекеменшік
бөбекжай-бақшасының
директоры А .Е.Баянова

Маңғыстау облысы, Түпқараған ауданы, Таушық ауылы
«Күншуақ» жекеменшік бөбекжай-бақшасы
экономистінің лауазымдық нұсқаулығы
№16

1. **Жалпы ережелер**

1.1. Экономист лауазымы мамандар санатына жатады.

1.2. I санатты экономист (бұдан әрі – экономист) лауазымына жоғары кәсіптік (экономикалық) білімі бар және II санатты экономист лауазымындағы кем дегенде үш жыл жұмыс өтіліне ие тұлға қабылданады.

1.3. II санатты экономист (бұдан әрі – экономист) лауазымына жоғары кәсіптік (экономикалық) білімі бар және экономист лауазымындағы не жоғары кәсіптік білімді мамандарды алмастыратын өзге инженерлік-техникалық лауазымдағы кем дегенде үш жыл жұмыс өтіліне ие тұлға қабылданады.

1.4. Экономист лауазымына жұмыс өтіліне талап қоймастан жоғары кәсіптік (экономикалық) білімі не орта кәсіптік (экономикалық) білімі бар және I санатты техник лауазымындағы кем дегенде үш жыл жұмыс өтіліне ие немесе орта кәсіптік білімі бар мамандар алмастыратын басқа лауазымда кем дегенде бес жыл жұмыс өтіліне ие тұлға қабылданады.

1.5. Экономистті білім беру ұйымының (бұдан әрі – БҰ) басшысы қабылдайды және лауазымынан босатады.

1.6. Экономист білуге тиіс

- заңнамалық және құқықтық актілерді, БҰ қызметін жоспарлау, есепке алу және талдау бойынша әдістемелік материалдарды;
- жоспарлы жұмысты ұйымдастыруды;
- БҰ шаруашылық-қаржылық қызметінің перспективалық және жылдық жоспарларын әзірлеу тәртібін;
- жоспарлы-есепке алу құжаттамасын;
- материалдық, еңбек және қаржы шығындарының нормативтерін әзірлеу тәртібін;
- БҰ мен оның бөлімдері қызметінің көрсеткіштерін экономикалық талдау және есепке алу әдістерін;
- БҰ жаңа еңбек ұйымын енгізудің экономикалық нәтижелілігін анықтау әдістерін;
- есептеу жұмыстарын жүргізу әдістері мен құралдарын;
- шарт жасасу үшін материалдарды ресімдеу қағидаларын;
- жедел және статистикалық есепке алуды ұйымдастыруды;
- есептілік құрастыру тәртібі мен мерзімдерін;
- БҰ экономикалық қызметін ұтымды ұйымдастырудың отандық және шетелдік тәжірибесін;
- экономиканы, БҰ еңбекті және басқаруды ұйымдастыруды;
- БҰ шаруашылық қызметінің техникалық-экономикалық есептері мен талдауды жүргізу үшін есептеу техникасын қолдану мүмкіндіктерін, оны пайдалану ережелерін;
- еңбек заңнамасының негіздерін;
- еңбекті қорғау қағидалары мен нормаларын.

2. **Лауазымдық міндеттері**

Экономист келесі лауазымдық міндеттерді орындайды:

- еңбек шартымен өзіне жүктелген еңбек міндеттерін адал орындайды;
- ішкі еңбек тәртіптемесі ережелерін сақтайды;
- еңбек тәртібін сақтайды;
- бекітілген еңбек нормаларын орындайды;
- еңбекті қорғау және еңбек қауіпсіздігін қамтамасыз ету бойынша талаптарды сақтайды;
- жұмыс берушінің (соның ішінде егер жұмыс беруші осы мүліктің сақталуына жауапты болса, онда жұмыс берушіде тұрған үшінші тұлғалардың) және басқа қызметкерлердің мүлкіне мұқият қарайды;
- адамдардың өмірі мен денсаулығына, жұмыс беруші (соның ішінде егер жұмыс беруші осы мүліктің сақталуына жауапты болса, онда жұмыс берушіде тұрған үшінші тұлғалардың) мүлкінің сақталуына қауіп төндіретін жағдайдың туындағаны туралы дереу жұмыс берушіге не тікелей басшыға хабарлайды;
- БҰ-ның материалдық, еңбек және қаржы ресурстарын оңтайлы қолданғанда нәтижелілікті арттыруға, негізгі жоғары нәтижелерге жетуге бағытталған экономикалық қызметін жүзеге асыру бойынша жұмыстарды атқарады;
- БҰ қаржы-шаруашылық қызметінің жобаларын құрастыру үшін бастапқы деректерді дайындайды;
- БҰ қызметіне қажетті материалдық, еңбек және қаржы шығындары бойынша есептеу жүргізеді;
- БҰ шаруашылық қызметіне экономикалық талдау жүргізеді, үнемдеу, еңбек өнімділігі, залалдарды және өнімсіз шығындарды жою режимін қамтамасыз ету, сондай-ақ табыс әкелетін қызметті жүргізу мүмкіндіктерін айқындау бойынша шаралар әзірлейді;
- еңбекті ұйымдастырудың, ұтымды ұсыныстар мен өнертабыстарды енгізудің экономикалық нәтижелілігін анықтайды;
- әзірленген шаруашылық жоспарларды қарастыруға, ресурсты сақтау бойынша жұмыстар жүргізуге, шаруашылық ішінде есептеуді енгізу мен жетілдіруге, еңбекті және басқаруды ұйымдастырудың үдемелі нысандарын жетілдіруге, сондай-ақ жоспарлы және есептік құжаттаманы әзірлеуге қатысады;
- шарт жасасуға қажетті материалдарды ресімдейді, шарт міндеттемелерінің орындалу мерзімін қадағалайды;
- БҰ бойынша жоспарлы тапсырмалардың орындалуына, шаруашылықішілік қорлардың қолданылуына бақылау жүргізеді;
- регламенттелмеген есептер мен есептеу операцияларының дұрыс жүргізілуін бақылауға байланысты жұмыстарды атқарады;
- БҰ қызметі нәтижелерінің экономикалық көрсеткіштерін есепке алуды, сондай-ақ жасалған шарттарды есепке алуды жүргізеді;
- белгіленген мерзімде мерзімдік есептерді дайындайды;
- экономикалық ақпараттар дерекқорын қалыптастыру, жүргізу және сақтау бойынша жұмыстарды орындайды, деректерді өңдеу барысында қолданылатын анықтамалық және нормативтік ақпаратқа өзгертулер енгізеді;
- есептеу техникасының көмегімен шешілетін тапсырмаларды не олардың жекелеген кезеңдерін экономикалық тұрғыдан қалыптастыруға қатысады, экономикалық ақпаратты өңдеудің экономикалық негізделген жүйелерін құруға мүмкіндік беретін дайын жобаларды, алгоритмдерді, қолданбалы бағдарламалар дестесін қолдану мүмкіндігін айқындайды.

3. **Құқықтары**

3.1. Экономист құқылы

- БҰ басқаруға қатысуға, өзінің кәсіптік ар-намысы мен абыройын қорғауға;
- өз қызметіне қатысты мәселелер бойынша ұсыныстарды БҰ басшысының қарауына ұсынуға;
- БҰ басшылары мен мамандарынан өз қызметін жүргізуге қажетті ақпаратты алуға;
- БҰ басшылығынан өзінің лауазымдық міндеттерін орындауға ықпал етуін талап етуге;
- өзінің кәсіби біліктілігін арттыруға.

3.2. Сондай-ақ экономист еңбекті қорғау талаптарына сай жұмыс орнына және жұмыс берушіден жұмыс орнындағы еңбек жағдайы мен еңбекті қорғау туралы нақты ақпарат алуға құқылы.

4. **Жауапкершілігі**

Экономист жауапты

- осы лауазымдық нұсқаулықта қарастырылған өз міндеттерін орындамағаны немесе тиісінше орындамағаны үшін, – қолданыстағы еңбек заңнамасына сәйкес;
- өз қызметін жүзеге асыру барысында жасаған құқық бұзушылықтары үшін, – қолданыстағы азаматтық, әкімшілік және қылмыстық заңнамаларға сәйкес;
- материалдық залал келтіргені үшін, – қолданыстағы заңнамаға сәйкес.

Нұсқаулықпен таныстым:

Нұралданов І.

Бекітемін:
«Күншуақ» жекеменшік
бөбекжай-бақшасының
директоры А.Е.Баянова

Маңғыстау облысы, Түпқараған ауданы, Таушық ауылы
«Күншуақ» жекеменшік бөбекжай-бақшасы
от жағушысының лауазымдық нұсқаулығы
№30

1.Еңбекті қорғау туралы жалпы ережелер

1.1. От жағушы (қазандық операторы) балабақша ғимаратын жылумен үздіксіз қамтамасыз ету мақсатында қызмет атқарады.

1.2. От жағушы Қазақстан Республикасының еңбек заңнамасына сәйкес балабақша директорының бұйрығымен қызметке қабылданады және қызметтен босатылады.

1.3. Қызметтік міндеттерін орындау барысында балабақша директоры мен шаруашылық меңгерушісіне (заведующий хозяйством) тікелей бағынады.

1.4. От жағушы өз жұмысында:

- Қазақстан Республикасының еңбек кодексін;
- өрт қауіпсіздігі ережелерін;
- еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау талаптарын;
- санитариялық-гигиеналық нормаларды;
- осы лауазымдық нұсқаулықты басшылыққа алады.

1.5. От жағушының негізгі мақсаты – балабақшада белгіленген температуралық режимді сақтау және жылыту жүйелерінің қауіпсіз жұмысын қамтамасыз ету.

2. Біліктілік талаптары

2.1. Орта немесе арнайы орта білімі болуы тиіс.

2.2. Қазандық жабдықтарымен (пеш, қазан, жылыту жүйелері) жұмыс істеу тәжірибесінің болуы құпталады.

2.3. Өрт қауіпсіздігі және еңбек қауіпсіздігі бойынша нұсқамадан өткен болуы қажет.

2.4. Денсаулық жағдайы физикалық еңбекке жарамды болуы тиіс (медициналық тексеруден өткен).

2.5. Ұқыпты, жауапты, тәртіпті және қауіпсіздік талаптарын қатаң сақтайтын болуы қажет.

3. Қызметтік міндеттері

От жағушы төмендегі міндеттерді атқарады:

3.1. Қазандықты (пешті) белгіленген кесте мен талаптарға сәйкес уақытылы жағады және сөндіреді.

3.2. Балабақша ғимаратындағы жылу жүйесінің тұрақты әрі қауіпсіз жұмысын қамтамасыз етеді.

3.3. Қазандықтағы температура мен қысым көрсеткіштерін бақылап отырады.

3.4. Отынның (көмір, ағаш, газ және басқа да түрлері) дұрыс, үнемді және қауіпсіз қолданылуын қамтамасыз етеді.

3.5. Қазандық жабдықтарының техникалық жағдайын қадағалап, ұсақ ақауларды дер кезінде анықтайды.

3.6. Қауіпті немесе апаттық жағдай туындаған кезде дереу басшылыққа хабарлайды.

3.7. Қазандық және оған жақын аумақтың тазалығын, тәртібін сақтайды.
3.8. Отын сақталатын орынның қауіпсіздігін қамтамасыз етеді.
3.9. Өртке қарсы құралдардың (өрт сөндіргіш, су, құм, күрек) жарамды күйде болуын бақылайды.
3.10. Жылыту маусымы басталар алдында және аяқталғаннан кейін қазандықты тексеруге қатысады.
3.11. Балабақша аумағында өрт қауіпсіздігі талаптарының сақталуына жауап береді.
3.12. Жұмыс барысында жеке қорғаныс құралдарын қолданады.

4. Құқықтары

От жағушының құқықтары:
4.1. Қауіпсіз және қолайлы еңбек жағдайымен қамтамасыз етілуге.
4.2. Жұмысқа қажетті құрал-жабдықтарды, арнайы киім мен жеке қорғаныс құралдарын алуға.
4.3. Қызметіне қатысты мәселелер бойынша басшылыққа ұсыныстар енгізуге.
4.4. Өмірі мен денсаулығына қауіп төндіретін жағдайда жұмысты тоқтатуға және басшылықты хабардар етуге.
4.5. Еңбек заңнамасына сәйкес демалыс пен әлеуметтік кепілдіктер алуға.

5. Жауапкершілігі

От жағушы:
5.1. Осы лауазымдық нұсқаулықта көрсетілген міндеттерді орындамағаны немесе тиісінше орындамағаны үшін жауап береді.
5.2. Өрт қауіпсіздігі және еңбек қауіпсіздігі талаптарын бұзғаны үшін заңнамаға сәйкес жауапкершілікке тартылады.
5.3. Қазандық жабдықтарына немесе балабақша мүлкіне келтірілген материалдық зиян үшін жауапты.
5.4. Балабақшада апаттық жағдайдың туындауына себеп болған әрекеттері үшін жауап береді.

6. Өзара қарым-қатынас және қызметтік байланыстар

6.1. От жағушы шаруашылық меңгерушісімен, балабақша әкімшілігімен және техникалық қызметкерлермен тығыз байланыста жұмыс істейді.
6.2. Қызметтік міндеттеріне байланысты берілген тапсырмаларды уақытылы орындайды.

7. Қорытынды ережелер

7.1. Осы лауазымдық нұсқаулық от жағушы жұмысқа қабылданған кезде таныстырылып, қол қойылады.
7.2. Нұсқаулыққа енгізілетін өзгерістер мен толықтырулар балабақша директорының бұйрығымен жүзеге асырылады.

Нұсқаулықпен таныстым: Мураганов А _____ _____
(аты-жөні) **(қолы)**

Бекітемін:
«Күншуақ» жекеменшік
бөбекжай-бақшасының
директоры А.Е.Баянова

Маңғыстау облысы, Түпқараған ауданы, Таушық ауылы
«Күншуақ» жекеменшік бөбекжай-бақшасы
күзетшісінің лауазымдық нұсқаулығы
№ 29

1. Жалпы ережелер

1.1. «Күншуақ» жекеменшік бөбекжай-бақшасы» күзетшісі бөбекжай-бақшасы директоры тарапынан директордың шаруашылық жөніндегі орынбасары ұсынысы бойынша білімі мен жұмыс стажына талап қойылмастан қабылданады және босатылады.

1.2. «Күншуақ» жекеменшік бөбекжай-бақшасы» күзетшісі директордың шаруашылық жөніндегі орынбасарына тікелей бағынады.

1.3. «Күншуақ» жекеменшік бөбекжай-бақшасы»күзетшісі өз жұмысында мыналарды басшылыққа алады:

• Ғимараттар мен құрылыстарды күзету жөніндегі ережелер мен нұсқаулықтарды;
• еңбек қорғау, өндірістік санитария және өртке қарсы қорғаныс жөніндегі жалпы ережелер мен нормаларды;
• «Күншуақ» жекеменшік бөбекжай-бақшасы» жарғысы мен Ішкі еңбек тәртібі ережелерін;
• Осы нұсқаулықты.

2. Атқаратын функциялары

Күзетші қызметінің негізгі бағыттары мыналар:

2.1. «Күншуақ» жекеменшік бөбекжай-бақшасы» мүліктерін күзету.

2.2. «Күншуақ» жекеменшік бөбекжай-бақшасы» территориясын күзету.

3. Лауазымдық міндеттері

«Күншуақ» жекеменшік бөбекжай-бақшасы» күзетшісі мыналарды орындауға міндетті:

3.1. Күзетілетін объектінің бүтіндігін әкімшілік өкілімен немесе ауысатын күзетшімен бірге тексереді (құлыптарды және басқа бекіту қондырғыларын; пломбылардың орнында тұрған-тұрмағанын, өртке қарсы қолданылатын инвентарларды; сигнал беру, телефон, жарық беру жүйелерінің дұрыс жұмыс істеп тұрған-тұрмағанын).

3.2. Күзетілетін объектіні сыртынан және (немесе) ішінен бір ауысымда кем дегенде үш рет айналып тексеріп шығады.

3.3. Объектіні күзету үшін қабылдауға болмайтын бүліну жағдайлары (есіктердің, терезелердің, құлыптардың сынуы, пломбылар мен мөрлердің және т. б. болмауы) анықталған кезде, бұл жайлы өзі бағынатын тұлғаға, әкімшілік өкіліне және милиция бөлімшесінің кезекшісіне хабарлап, милиция өкілдері келгенше қылмыс іздерін күзетеді.

3.4. Объектіде өрт шыққан жағдайда дабыл көтереді, өрт сөндіру командасына және милиция бөлімшесінің кезекшісіне хабарлайды, өртті сөндіру бағытында тиісті шаралар қолданады.

3.5. Кезекшілікті қабылдау және тапсыру жұмыстарын журналға тиісті жазбалар түсіре отырып жүргізеді.

4. Құқықтары

«Күншуақ» жекеменшік бөбекжай-бақшасы» күзетшісі мыналарға құқылы:

4.1. Қарауылдық орын-жай мен жабдықтар бөлдіруге;

4.2. Белгіленген нормалар бойынша арнаулы киімдер алуға.

5. Жауапкершілігі

«Күншуақ» жекеменшік бөбекжай-бақшасы» күзетшісі мыналарға жауап береді:

5.1. Ішкі еңбек тәртібі ережелерін, «Күншуақ» жекеменшік бөбекжай-бақшасы» әкімшілігінің заңды бұйрықтары мен өкімдерін және өзге де жергілікті нормативтік актілерді, осы нұсқаулықта белгіленген лауазымдық міндеттерін дәлелді себептерсіз орындамағаны немесе тиісті дәрежеде орындамағаны үшін еңбек заңнамаларында белгіленген ретпен тәртіптік жауапкершілікке тартылады.

5.2. Күзетші еңбек және (немесе) азаматтық заңнамаларда белгіленген тәртіп пен көлемде материалдық жауапкершілікті мойнына алады.

6. Лауазым бойынша өзара қарым-қатынастар, байланыстар

«Күншуақ» жекеменшік бөбекжай-бақшасы» күзетшісі:

6.1. «Күншуақ» жекеменшік бөбекжай-бақшасы» директоры бекіткен _____ сағаттық жұмыс аптасы негізінде жасалған график бойынша, нормаланған жұмыс күні режимінде (ұйықтауға құқық берілмейді) жұмыс істейді.

6.2. «Күншуақ» жекеменшік бөбекжай-бақшасы» директорының шаруашылық жөніндегі орынбасары басшылығымен қауіпсіздік техникасы және өрт қауіпсіздігі техникасы бойынша нұсқаулар алады.

Нұсқаулықпен таныстым:

Мұратханов /

Бекітемін:
«Күншуақ» жекеменшік
бөбекжай-бақшасының
директоры А .Е.Баянова

Маңғыстау облысы, Түпқараған ауданы, Таушық ауылы
«Күншуақ» жекеменшік бөбекжай-бақшасының
тәрбиеші көмекшісінің лауазымдық нұсқаулығы
№ 19

1. ЖАЛПЫ ЕРЕЖЕЛЕР

1.1. Осы нұсқаулық Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасына сәйкес балабақшадағы тәрбиеші көмекшісінің құқықтарын, міндеттері мен жауапкершілігін анықтайды.

1.2. Лауазымға тиісті медициналық рұқсаты бар, сотталмағандығы туралы анықтамасы бар және санитарлық-эпидемиологиялық минимумнан өткен тұлғалар тағайындалады.

1.3. Тәрбиеші көмекшісі тікелей балабақша меңгерушісіне бағынады.

2. ТОЛЫҚ ЛАУАЗЫМДЫҚ МІНДЕТТЕРІ.

2.1. Санитарлық-дезинфекциялық режимді сақтау:

- **Ылғалды тазалау:** Күніне кемінде 2 рет (балалар тамақтанғаннан кейін және ұйықтаған кезде) топ бөлмелерін дезинфекциялық ерітінділерді қолдана отырып ылғалды тазалау.
- **Ойыншықтарды өңдеу:** Күн сайын жұмыс соңында ойыншықтарды арнайы таңбаланған ыдыста 2%-дық сабын-сода ерітіндісімен жуу. Жаңадан сатып алынған ойыншықтарды қолданысқа бермес бұрын 15 минут бойы ағын сумен жуу.
- **Төсек-орынды күту:** Төсек-орын жиынтығын 7-10 күнде бір рет немесе ластануына қарай ауыстыру. Жатын бөлмедегі матрацтарды, жастықтар мен көрпелерді жылына кемінде 1 рет химиялық тазалаудан немесе камералық дезинфекциядан өткізуге дайындау.
- **Санитарлық торап:** Дәретхана бөлмесін, кастрюльдерді (кіші топтарда) әр пайдаланған сайын дезинфекциялау. Унитаздарды күніне 2 реттен кем емес тазалау.

2.2. Тамақтандыруды ұйымдастыру (Стандарт бойынша):

- **Тамақ алу:** Асханадан тамақты тек таңбаланған, қақпағы тығыз жабылатын ыдыстармен тасымалдау.
- **Дастарқан мәзірі:** Үстелге ас құралдарын (қасық, шанышқы, пышақ – жас ерекшелігіне қарай) эстетикалық нормаларға сай орналастыру.
- **Ыдыс жуу тәртібі:** Ыдыстарды екі бөліктен тұратын ваннада жуу:

1. 45-50°С сумен және жуғыш заттармен;
2. 65°С-тан төмен емес ағын сумен шаю. Жуылған ыдыстарды арнайы торларда кептіру (сүлгімен сүртуге тыйым салынады).

- **Су режимі:** Балалардың таза ауыз суына (қайнатылған су немесе бөтелкедегі су) қолжетімділігін қамтамасыз ету.

2.3. Педагогикалық үдеріске қатысу:

- **Киіндіру және серуен:** Балаларды серуенге шығару кезінде ауа райына сай киіндіру (түймелерін қадау, бәтеңке бауларын байлау). Серуеннен келген соң киімдерді кептіру шкафтарына реттеп қою.
- **Гигиеналық тәрбие:** Балаларға қолды дұрыс жууды, сүлгіні өз орнына ілуді, тамақ ішу мәдениетін үйретуде тәрбиешіге көмектесу.
- **Ұйқы кезінде:** Тәрбиеші педагогикалық кеңесте немесе басқа да жиналыста болғанда, ұйықтау бөлмесінде балалардың қауіпсіздігі мен тыныштығын қадағалау.

3. ЕҢБЕК ҚАУІПСІЗДІГІ ЖӘНЕ ТЕХНИКАЛЫҚ ТАЛАПТАР

3.1. Жұмыс кезіндегі қауіпсіздік ережелері:

- **Ыстық сумен жұмыс:** Үлкен кәстрөлдермен ыстық тамақты тасығанда жолда балалардың болмауын қадағалау. Қайнап тұрған шәйнекті балалардың қолы жететін жерге (үстел шетіне) қоюға тыйым салынады.
- **Терезе жуу:** Терезелерді тек ішкі жағынан жуу. Сыртқы жағын жуу үшін арнайы техникалық персоналды шақыру немесе ұзын сапты құралдарды пайдалану.
- **Биіктік:** Жоғарыдағы шаңды сүрту үшін тек стандартты, берік сатыларды (стремянка) пайдалану. Орындықтарды бірінің үстіне бірін қоюға болмайды.

3.2. Химиялық заттарды қолдану:

- Дезинфекциялық заттардың жұмыс ерітінділерін (хлор, т.б.) балалар жоқ кезде, арнайы желдеткіші бар бөлмеде дайындау.
- Барлық жуғыш заттарды тек зауыттық қаптамасында немесе таңбаланған ыдыстарда, балалардың қолы жетпейтін кілттелетін шкафта сақтау.

4. ҚҰҚЫҚТАРЫ МЕН ЖАУАПКЕРШІЛІГІ

4.1. Құқықтары:

- Сапалы арнайы киіммен (3 халат: біреуі – топта жұмыс істеуге, екіншісі – тамақ таратуға, үшіншісі – дәретхана тазалауға) қамтамасыз етілуді талап етуге.
- Жұмысқа қажетті заманауи тазалау құралдарын (шаңсорғыш, арбашалар) сұрауға.
- Тәрбиешінің педагогикалық этиканы бұзған іс-әрекеттері туралы басшылыққа хабарлауға.

4.2. Жауапкершілігі:

- **Мүліктік:** Өзіне бекітілген ыдыс-аяқ, төсек-орын және техниканың сақталуына.
- **Санитарлық:** Топтың тазалық деңгейіне және балалардың арасында жұқпалы аурулардың таралуына жол бергені үшін (нұсқаулықты орындамаған жағдайда).
- **Құқықтық:** Балалардың өмірі мен денсаулығына қауіп төндіретін салғырттығы үшін (мысалы: химиялық затты ашық қалдыру, ыстық сумен күйдіріп алу) ҚР заңнамасына сәйкес толық жауап береді.

5. ТӨТЕНШЕ ЖАҒДАЙЛАРДАҒЫ ІС-ҚИМЫЛДАР

5.1. **Өрт немесе жер сілкінісі:** Тәрбиешімен бірге балаларды эвакуациялау жоспары бойынша сыртқа шығару. Қосалқы шығу есіктерін ашуға жауапты.

5.2. **Улану белгілері:** Баладан немесе өзінен улану белгілерін (құсу, іш ауру) байқаса, дереу медбикеге жүгіну.

5.3. **Жарақат алу:** Қолды кесіп алса немесе химиялық күйік алса, алғашқы көмек қобдишасын пайдаланып, дәрігерге көріну.

6. ЖҰМЫС АЯҚТАЛҒАННАН КЕЙІНГІ ТАЛАПТАР

6.1. Барлық тазалау құралдарын жуып, кептіріп, арнайы шкафқа жинау.

6.2. Электр құрылғыларын (кварц шамы, шаңсорғыш) желіден ажырату.

6.3. Еден жуатын және тамақ таратын халаттарды бөлек іліп, жұмыс орнын тапсыру.

7. Қорытынды ережелер

7.1. Осы нұсқаулық қол қойылған сәттен бастап күшіне енеді.

7.2. Нұсқаулықпен танысу жұмысқа қабылдау кезінде міндетті түрде жүргізіледі.

7.3. Нұсқаулықтың талаптарын қайта қарау заңнама өзгергенде немесе мекеме құрылымы ауысқанда жүзеге асырылады.

Нұсқаулықпен таныстым: Абдырахманова Ж. _____
(аты-жөні) **(қолы)**

Бекітемін:
«Күншуақ» жекеменшік
бөбекжай-бақшасының
директоры А .Е.Баянова

Маңғыстау облысы, Түпқараған ауданы, Таушық ауылы
«Күншуақ» жекеменшік бөбекжай-бақшасының
тәрбиеші көмекшісінің лауазымдық нұсқаулығы
№ 18

1. ЖАЛПЫ ЕРЕЖЕЛЕР

1.1. Осы нұсқаулық Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасына сәйкес балабақшадағы тәрбиеші көмекшісінің құқықтарын, міндеттері мен жауапкершілігін анықтайды.

1.2. Лауазымға тиісті медициналық рұқсаты бар, сотталмағандығы туралы анықтамасы бар және санитарлық-эпидемиологиялық минимумнан өткен тұлғалар тағайындалады.

1.3. Тәрбиеші көмекшісі тікелей балабақша меңгерушісіне бағынады.

2. ТОЛЫҚ ЛАУАЗЫМДЫҚ МІНДЕТТЕРІ.

2.1. Санитарлық-дезинфекциялық режимді сақтау:

- **Ылғалды тазалау:** Күніне кемінде 2 рет (балалар тамақтанғаннан кейін және ұйықтаған кезде) топ бөлмелерін дезинфекциялық ерітінділерді қолдана отырып ылғалды тазалау.
- **Ойыншықтарды өңдеу:** Күн сайын жұмыс соңында ойыншықтарды арнайы таңбаланған ыдыста 2%-дық сабын-сода ерітіндісімен жуу. Жаңадан сатып алынған ойыншықтарды қолданысқа бермес бұрын 15 минут бойы ағын сумен жуу.
- **Төсек-орынды күту:** Төсек-орын жиынтығын 7-10 күнде бір рет немесе ластануына қарай ауыстыру. Жатын бөлмедегі матрацтарды, жастықтар мен көрпелерді жылына кемінде 1 рет химиялық тазалаудан немесе камералық дезинфекциядан өткізуге дайындау.
- **Санитарлық торап:** Дәретхана бөлмесін, кастрюльдерді (кіші топтарда) әр пайдаланған сайын дезинфекциялау. Унитаздарды күніне 2 реттен кем емес тазалау.

2.2. Тамақтандыруды ұйымдастыру (Стандарт бойынша):

- **Тамақ алу:** Асханадан тамақты тек таңбаланған, қақпағы тығыз жабылатын ыдыстармен тасымалдау.
- **Дастарқан мәзірі:** Үстелге ас құралдарын (қасық, шанышқы, пышақ – жас ерекшелігіне қарай) эстетикалық нормаларға сай орналастыру.
- **Ыдыс жуу тәртібі:** Ыдыстарды екі бөліктен тұратын ваннада жуу:

1. 45-50°С сумен және жуғыш заттармен;
2. 65°С-тан төмен емес ағын сумен шаю. Жуылған ыдыстарды арнайы торларда кептіру (сүлгімен сүртуге тыйым салынады).

- **Су режимі:** Балалардың таза ауыз суына (қайнатылған су немесе бөтелкедегі су) қолжетімділігін қамтамасыз ету.

2.3. Педагогикалық үдеріске қатысу:

- **Киіндіру және серуен:** Балаларды серуенге шығару кезінде ауа райына сай киіндіру (түймелерін қадау, бәтеңке бауларын байлау). Серуеннен келген соң киімдерді кептіру шкафтарына реттеп қою.
- **Гигиеналық тәрбие:** Балаларға қолды дұрыс жууды, сүлгіні өз орнына ілуді, тамақ ішу мәдениетін үйретуде тәрбиешіге көмектесу.
- **Ұйқы кезінде:** Тәрбиеші педагогикалық кеңесте немесе басқа да жиналыста болғанда, ұйықтау бөлмесінде балалардың қауіпсіздігі мен тыныштығын қадағалау.

3. ЕҢБЕК ҚАУІПСІЗДІГІ ЖӘНЕ ТЕХНИКАЛЫҚ ТАЛАПТАР

3.1. Жұмыс кезіндегі қауіпсіздік ережелері:

- **Ыстық сумен жұмыс:** Үлкен кәстрөлдермен ыстық тамақты тасығанда жолда балалардың болмауын қадағалау. Қайнап тұрған шәйнекті балалардың қолы жететін жерге (үстел шетіне) қоюға тыйым салынады.
- **Терезе жуу:** Терезелерді тек ішкі жағынан жуу. Сыртқы жағын жуу үшін арнайы техникалық персоналды шақыру немесе ұзын сапты құралдарды пайдалану.
- **Биіктік:** Жоғарыдағы шаңды сүрту үшін тек стандартты, берік сатыларды (стремянка) пайдалану. Орындықтарды бірінің үстіне бірін қоюға болмайды.

3.2. Химиялық заттарды қолдану:

- Дезинфекциялық заттардың жұмыс ерітінділерін (хлор, т.б.) балалар жоқ кезде, арнайы желдеткіші бар бөлмеде дайындау.
- Барлық жуғыш заттарды тек зауыттық қаптамасында немесе таңбаланған ыдыстарда, балалардың қолы жетпейтін кілттелетін шкафта сақтау.

4. ҚҰҚЫҚТАРЫ МЕН ЖАУАПКЕРШІЛІГІ

4.1. Құқықтары:

- Сапалы арнайы киіммен (3 халат: біреуі – топта жұмыс істеуге, екіншісі – тамақ таратуға, үшіншісі – дәретхана тазалауға) қамтамасыз етілуді талап етуге.
- Жұмысқа қажетті заманауи тазалау құралдарын (шаңсорғыш, арбашалар) сұрауға.
- Тәрбиешінің педагогикалық этиканы бұзған іс-әрекеттері туралы басшылыққа хабарлауға.

4.2. Жауапкершілігі:

- **Мүліктік:** Өзіне бекітілген ыдыс-аяқ, төсек-орын және техниканың сақталуына.
- **Санитарлық:** Топтың тазалық деңгейіне және балалардың арасында жұқпалы аурулардың таралуына жол бергені үшін (нұсқаулықты орындамаған жағдайда).
- **Құқықтық:** Балалардың өмірі мен денсаулығына қауіп төндіретін салғырттығы үшін (мысалы: химиялық затты ашық қалдыру, ыстық сумен күйдіріп алу) ҚР заңнамасына сәйкес толық жауап береді.

5. ТӨТЕНШЕ ЖАҒДАЙЛАРДАҒЫ ІС-ҚИМЫЛДАР

5.1. **Өрт немесе жер сілкінісі:** Тәрбиешімен бірге балаларды эвакуациялау жоспары бойынша сыртқа шығару. Қосалқы шығу есіктерін ашуға жауапты.

5.2. **Улану белгілері:** Баладан немесе өзінен улану белгілерін (құсу, іш ауру) байқаса, дереу медбикеге жүгіну.

5.3. **Жарақат алу:** Қолды кесіп алса немесе химиялық күйік алса, алғашқы көмек қобдишасын пайдаланып, дәрігерге көріну.

6. ЖҰМЫС АЯҚТАЛҒАННАН КЕЙІНГІ ТАЛАПТАР

6.1. Барлық тазалау құралдарын жуып, кептіріп, арнайы шкафқа жинау.

6.2. Электр құрылғыларын (кварц шамы, шаңсорғыш) желіден ажырату.

6.3. Еден жуатын және тамақ тарататын халаттарды бөлек іліп, жұмыс орнын тапсыру.

7. Қорытынды ережелер

7.1. Осы нұсқаулық қол қойылған сәттен бастап күшіне енеді.

7.2. Нұсқаулықпен танысу жұмысқа қабылдау кезінде міндетті түрде жүргізіледі.

7.3. Нұсқаулықтың талаптарын қайта қарау заңнама өзгергенде немесе мекеме құрылымы ауысқанда жүзеге асырылады.

Нұсқаулықпен таныстым: Жалғасова Ж.О _____ (қолы)

(аты-жөні) **(қолы)**

Бекітемін
«Күншуақ» жекеменшік
бөбекжай-бақшасының
директоры А .Е.Баянова

Маңғыстау облысы, Түпқараған ауданы, Таушық ауылы
«Күншуақ» жекеменшік бөбекжай-бақшасының
тәрбиеші көмекшісінің лауазымдық нұсқаулығы
№20

1. ЖАЛПЫ ЕРЕЖЕЛЕР

1.1. Осы нұсқаулық Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасына сәйкес балабақшадағы тәрбиеші көмекшісінің құқықтарын, міндеттері мен жауапкершілігін анықтайды.

1.2. Лауазымға тиісті медициналық рұқсаты бар, сотталмағандығы туралы анықтамасы бар және санитарлық-эпидемиологиялық минимумнан өткен тұлғалар тағайындалады.

1.3. Тәрбиеші көмекшісі тікелей балабақша меңгерушісіне бағынады.

2. ТОЛЫҚ ЛАУАЗЫМДЫҚ МІНДЕТТЕРІ.

2.1. Санитарлық-дезинфекциялық режимді сақтау:

- **Ылғалды тазалау:** Күніне кемінде 2 рет (балалар тамақтанғаннан кейін және ұйықтаған кезде) топ бөлмелерін дезинфекциялық ерітінділерді қолдана отырып ылғалды тазалау.
- **Ойыншықтарды өңдеу:** Күн сайын жұмыс соңында ойыншықтарды арнайы таңбаланған ыдыста 2%-дық сабын-сода ерітіндісімен жуу. Жаңадан сатып алынған ойыншықтарды қолданысқа бермес бұрын 15 минут бойы ағын сумен жуу.
- **Төсек-орынды күту:** Төсек-орын жиынтығын 7-10 күнде бір рет немесе ластануына қарай ауыстыру. Жатын бөлмедегі матрацтарды, жастықтар мен көрпелерді жылына кемінде 1 рет химиялық тазалаудан немесе камералық дезинфекциядан өткізуге дайындау.
- **Санитарлық торап:** Дәретхана бөлмесін, кастрюльдерді (кіші топтарда) әр пайдаланған сайын дезинфекциялау. Унитаздарды күніне 2 реттен кем емес тазалау.

2.2. Тамақтандыруды ұйымдастыру (Стандарт бойынша):

- **Тамақ алу:** Асханадан тамақты тек таңбаланған, қақпағы тығыз жабылатын ыдыстармен тасымалдау.
- **Дастарқан мәзірі:** Үстелге ас құралдарын (қасық, шанышқы, пышақ – жас ерекшелігіне қарай) эстетикалық нормаларға сай орналастыру.
- **Ыдыс жуу тәртібі:** Ыдыстарды екі бөліктен тұратын ваннада жуу:

1. 45-50°С сумен және жуғыш заттармен;
2. 65°С-тан төмен емес ағын сумен шаю. Жуылған ыдыстарды арнайы торларда кептіру (сүлгімен сүртуге тыйым салынады).

- **Су режимі:** Балалардың таза ауыз суына (қайнатылған су немесе бөтелкедегі су) қолжетімділігін қамтамасыз ету.

2.3. Педагогикалық үдеріске қатысу:

- **Киіндіру және серуен:** Балаларды серуенге шығару кезінде ауа райына сай киіндіру (түймелерін қадау, бәтеңке бауларын байлау). Серуеннен келген соң киімдерді кептіру шкафтарына реттеп қою.
- **Гигиеналық тәрбие:** Балаларға қолды дұрыс жууды, сүлгіні өз орнына ілуді, тамақ ішу мәдениетін үйретуде тәрбиешіге көмектесу.
- **Ұйқы кезінде:** Тәрбиеші педагогикалық кеңесте немесе басқа да жиналыста болғанда, ұйықтау бөлмесінде балалардың қауіпсіздігі мен тыныштығын қадағалау.

3. ЕҢБЕК ҚАУІПСІЗДІГІ ЖӘНЕ ТЕХНИКАЛЫҚ ТАЛАПТАР

3.1. Жұмыс кезіндегі қауіпсіздік ережелері:

- **Ыстық сумен жұмыс:** Үлкен кәстрөлдермен ыстық тамақты тасығанда жолда балалардың болмауын қадағалау. Қайнап тұрған шәйнекті балалардың қолы жететін жерге (үстел шетіне) қоюға тыйым салынады.
- **Терезе жуу:** Терезелерді тек ішкі жағынан жуу. Сыртқы жағын жуу үшін арнайы техникалық персоналды шақыру немесе ұзын сапты құралдарды пайдалану.
- **Биіктік:** Жоғарыдағы шаңды сүрту үшін тек стандартты, берік сатыларды (стремянка) пайдалану. Орындықтарды бірінің үстіне бірін қоюға болмайды.

3.2. Химиялық заттарды қолдану:

- Дезинфекциялық заттардың жұмыс ерітінділерін (хлор, т.б.) балалар жоқ кезде, арнайы желдеткіші бар бөлмеде дайындау.
- Барлық жуғыш заттарды тек зауыттық қаптамасында немесе таңбаланған ыдыстарда, балалардың қолы жетпейтін кілттелетін шкафта сақтау.

4. ҚҰҚЫҚТАРЫ МЕН ЖАУАПКЕРШІЛІГІ

4.1. Құқықтары:

- Сапалы арнайы киіммен (3 халат: біреуі – топта жұмыс істеуге, екіншісі – тамақ таратуға, үшіншісі – дәретхана тазалауға) қамтамасыз етілуді талап етуге.
- Жұмысқа қажетті заманауи тазалау құралдарын (шаңсорғыш, арбашалар) сұрауға.
- Тәрбиешінің педагогикалық этиканы бұзған іс-әрекеттері туралы басшылыққа хабарлауға.

4.2. Жауапкершілігі:

- **Мүліктік:** Өзіне бекітілген ыдыс-аяқ, төсек-орын және техниканың сақталуына.
- **Санитарлық:** Топтың тазалық деңгейіне және балалардың арасында жұқпалы аурулардың таралуына жол бергені үшін (нұсқаулықты орындамаған жағдайда).
- **Құқықтық:** Балалардың өмірі мен денсаулығына қауіп төндіретін салғырттығы үшін (мысалы: химиялық затты ашық қалдыру, ыстық сумен күйдіріп алу) ҚР заңнамасына сәйкес толық жауап береді.

5. ТӨТЕНШЕ ЖАҒДАЙЛАРДАҒЫ ІС-ҚИМЫЛДАР

5.1. **Өрт немесе жер сілкінісі:** Тәрбиешімен бірге балаларды эвакуациялау жоспары бойынша сыртқа шығару. Қосалқы шығу есіктерін ашуға жауапты.

5.2. **Улану белгілері:** Баладан немесе өзінен улану белгілерін (құсу, іш ауру) байқаса, дереу медбикеге жүгіну.

5.3. **Жарақат алу:** Қолды кесіп алса немесе химиялық күйік алса, алғашқы көмек қобдишасын пайдаланып, дәрігерге көріну.

6. ЖҰМЫС АЯҚТАЛҒАННАН КЕЙІНГІ ТАЛАПТАР

6.1. Барлық тазалау құралдарын жуып, кептіріп, арнайы шкафқа жинау.

6.2. Электр құрылғыларын (кварц шамы, шаңсорғыш) желіден ажырату.

6.3. Еден жуатын және тамақ тарататын халаттарды бөлек іліп, жұмыс орнын тапсыру.

7. Қорытынды ережелер

7.1. Осы нұсқаулық қол қойылған сәттен бастап күшіне енеді.

7.2. Нұсқаулықпен танысу жұмысқа қабылдау кезінде міндетті түрде жүргізіледі.

7.3. Нұсқаулықтың талаптарын қайта қарау заңнама өзгергенде немесе мекеме құрылымы ауысқанда жүзеге асырылады.

Нұсқаулықпен таныстым: Қазтуғанов Д.Б. _____ _____

(аты-жөні) **(қолы)**

Бекітемін
«Күншуақ» жекеменшік
бөбекжай-бақшасының
директоры А .Е.Баянова

Маңғыстау облысы, Түпқараған ауданы, Таушық ауылы
«Күншуақ» жекеменшік бөбекжай-бақшасының
тәрбиеші көмекшісінің лауазымдық нұсқаулығы
№21

1. ЖАЛПЫ ЕРЕЖЕЛЕР

1.1. Осы нұсқаулық Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасына сәйкес балабақшадағы тәрбиеші көмекшісінің құқықтарын, міндеттері мен жауапкершілігін анықтайды.

1.2. Лауазымға тиісті медициналық рұқсаты бар, сотталмағандығы туралы анықтамасы бар және санитарлық-эпидемиологиялық минимумнан өткен тұлғалар тағайындалады.

1.3. Тәрбиеші көмекшісі тікелей балабақша меңгерушісіне бағынады.

2. ТОЛЫҚ ЛАУАЗЫМДЫҚ МІНДЕТТЕРІ.

2.1. Санитарлық-дезинфекциялық режимді сақтау:

- **Ылғалды тазалау:** Күніне кемінде 2 рет (балалар тамақтанғаннан кейін және ұйықтаған кезде) топ бөлмелерін дезинфекциялық ерітінділерді қолдана отырып ылғалды тазалау.
- **Ойыншықтарды өңдеу:** Күн сайын жұмыс соңында ойыншықтарды арнайы таңбаланған ыдыста 2%-дық сабын-сода ерітіндісімен жуу. Жаңадан сатып алынған ойыншықтарды қолданысқа бермес бұрын 15 минут бойы ағын сумен жуу.
- **Төсек-орынды күту:** Төсек-орын жиынтығын 7-10 күнде бір рет немесе ластануына қарай ауыстыру. Жатын бөлмедегі матрацтарды, жастықтар мен көрпелерді жылына кемінде 1 рет химиялық тазалаудан немесе камералық дезинфекциядан өткізуге дайындау.
- **Санитарлық торап:** Дәретхана бөлмесін, кастрюльдерді (кіші топтарда) әр пайдаланған сайын дезинфекциялау. Унитаздарды күніне 2 реттен кем емес тазалау.

2.2. Тамақтандыруды ұйымдастыру (Стандарт бойынша):

- **Тамақ алу:** Асханадан тамақты тек таңбаланған, қақпағы тығыз жабылатын ыдыстармен тасымалдау.
- **Дастарқан мәзірі:** Үстелге ас құралдарын (қасық, шанышқы, пышақ – жас ерекшелігіне қарай) эстетикалық нормаларға сай орналастыру.
- **Ыдыс жуу тәртібі:** Ыдыстарды екі бөліктен тұратын ваннада жуу:

1. 45-50°С сумен және жуғыш заттармен;
2. 65°С-тан төмен емес ағын сумен шаю. Жуылған ыдыстарды арнайы торларда кептіру (сүлгімен сүртуге тыйым салынады).

- **Су режимі:** Балалардың таза ауыз суына (қайнатылған су немесе бөтелкедегі су) қолжетімділігін қамтамасыз ету.

2.3. Педагогикалық үдеріске қатысу:

- **Киіндіру және серуен:** Балаларды серуенге шығару кезінде ауа райына сай киіндіру (түймелерін қадау, бәтеңке бауларын байлау). Серуеннен келген соң киімдерді кептіру шкафтарына реттеп қою.
- **Гигиеналық тәрбие:** Балаларға қолды дұрыс жууды, сүлгіні өз орнына ілуді, тамақ ішу мәдениетін үйретуде тәрбиешіге көмектесу.
- **Ұйқы кезінде:** Тәрбиеші педагогикалық кеңесте немесе басқа да жиналыста болғанда, ұйықтау бөлмесінде балалардың қауіпсіздігі мен тыныштығын қадағалау.

3. ЕҢБЕК ҚАУІПСІЗДІГІ ЖӘНЕ ТЕХНИКАЛЫҚ ТАЛАПТАР

3.1. Жұмыс кезіндегі қауіпсіздік ережелері:

- **Ыстық сумен жұмыс:** Үлкен кәстрөлдермен ыстық тамақты тасығанда жолда балалардың болмауын қадағалау. Қайнап тұрған шәйнекті балалардың қолы жететін жерге (үстел шетіне) қоюға тыйым салынады.
- **Терезе жуу:** Терезелерді тек ішкі жағынан жуу. Сыртқы жағын жуу үшін арнайы техникалық персоналды шақыру немесе ұзын сапты құралдарды пайдалану.
- **Биіктік:** Жоғарыдағы шаңды сүрту үшін тек стандартты, берік сатыларды (стремянка) пайдалану. Орындықтарды бірінің үстіне бірін қоюға болмайды.

3.2. Химиялық заттарды қолдану:

- Дезинфекциялық заттардың жұмыс ерітінділерін (хлор, т.б.) балалар жоқ кезде, арнайы желдеткіші бар бөлмеде дайындау.
- Барлық жуғыш заттарды тек зауыттық қаптамасында немесе таңбаланған ыдыстарда, балалардың қолы жетпейтін кілттелетін шкафта сақтау.

4. ҚҰҚЫҚТАРЫ МЕН ЖАУАПКЕРШІЛІГІ

4.1. Құқықтары:

- Сапалы арнайы киіммен (3 халат: біреуі – топта жұмыс істеуге, екіншісі – тамақ таратуға, үшіншісі – дәретхана тазалауға) қамтамасыз етілуді талап етуге.
- Жұмысқа қажетті заманауи тазалау құралдарын (шаңсорғыш, арбашалар) сұрауға.
- Тәрбиешінің педагогикалық этиканы бұзған іс-әрекеттері туралы басшылыққа хабарлауға.

4.2. Жауапкершілігі:

- **Мүліктік:** Өзіне бекітілген ыдыс-аяқ, төсек-орын және техниканың сақталуына.
- **Санитарлық:** Топтың тазалық деңгейіне және балалардың арасында жұқпалы аурулардың таралуына жол бергені үшін (нұсқаулықты орындамаған жағдайда).
- **Құқықтық:** Балалардың өмірі мен денсаулығына қауіп төндіретін салғырттығы үшін (мысалы: химиялық затты ашық қалдыру, ыстық сумен күйдіріп алу) ҚР заңнамасына сәйкес толық жауап береді.

5. ТӨТЕНШЕ ЖАҒДАЙЛАРДАҒЫ ІС-ҚИМЫЛДАР

5.1. **Өрт немесе жер сілкінісі:** Тәрбиешімен бірге балаларды эвакуациялау жоспары бойынша сыртқа шығару. Қосалқы шығу есіктерін ашуға жауапты.

5.2. **Улану белгілері:** Баладан немесе өзінен улану белгілерін (құсу, іш ауру) байқаса, дереу медбикеге жүгіну.

5.3. **Жарақат алу:** Қолды кесіп алса немесе химиялық күйік алса, алғашқы көмек қобдишасын пайдаланып, дәрігерге көріну.

6. ЖҰМЫС АЯҚТАЛҒАННАН КЕЙІНГІ ТАЛАПТАР

6.1. Барлық тазалау құралдарын жуып, кептіріп, арнайы шкафқа жинау.

6.2. Электр құрылғыларын (кварц шамы, шаңсорғыш) желіден ажырату.

6.3. Еден жуатын және тамақ тарататын халаттарды бөлек іліп, жұмыс орнын тапсыру.

7. Қорытынды ережелер

7.1. Осы нұсқаулық қол қойылған сәттен бастап күшіне енеді.

7.2. Нұсқаулықпен танысу жұмысқа қабылдау кезінде міндетті түрде жүргізіледі.

7.3. Нұсқаулықтың талаптарын қайта қарау заңнама өзгергенде немесе мекеме құрылымы ауысқанда жүзеге асырылады.

Нұсқаулықпен таныстым: Таласова Шынгарай _____ _____

(аты-жөні) **(қолы)**

Бекітемін
«Күншуақ» жекеменшік
бөбекжай-бақшасының
директоры А .Е.Баянова

Маңғыстау облысы, Түпқараған ауданы, Таушық ауылы
«Күншуақ» жекеменшік бөбекжай-бақшасы
аспазының лауазымдық нұсқаулығы
№ 22

1.Еңбекті қорғау туралы жалпы талаптар

1.1.Аспаз қызыметіне 18-ге толған,арнаулы кәсіптік білімі бар, еңбекті қорғаудың кіріспе және алғашқы нұсқауынан өткен, негізгі мамандығы бойынша білімін тексеруден өткен, денсаулығы бойынша ешқандай кемшілігі жоқ адам жіберіледі.

1.2.Аспаз өз жұмысында міндетті:

- өзінің лауазымдық міндеттерін, еңбекті қорғау нұсқауларын білуге, техникалық қауіпсідікті,өрт қаупсідігін;
- кіріспе және жұмыс орнындағы алғашқы нұсқаулардан өтуге;
- ішкі еңбек тәртібін сақтауға;
- жұмыс және демалыс уақытын (график бойынша) сақтауға;
- жеке басының гигиенасы сақтап, жұмыс орнын тазалықта ұстауға;

1.3.Жұмыс барысында аспазға зақым келтіретін зиянды факторлар:

- электромеханикалық құрал-жабдықтардың, тамақ салынған қазандардың қозғалмалы бөлшектері;
- тоңазытқыштардың суық бөлшектері, тоңазытқыштардан шыққан суық тамақ-шикізат;
- жұмыс орнындағы аса ыстық ауа;
- аса ылғалдылық;
- электро жүйесіндегі жоғарғы қысым қаупі;
- жұмыс орнындағы жарықтың көмескілігі;
- инфроқызыл радиациясының деңгейінің аса жоғары болуы.
- құрал- жабдықтар бұрыштарынының, шеттерінің ұшқырлығы, тегіс еместігі;
- жұмыс аймағындағы ауадағы зиянды заттар;
- денеге түсетін ауыртпалықтар, жүйке-психологиялық ауыртпалықтар;

1.4.Аспазға мақта-мата халат-күртеше, жаулық-қалпақ, мақта-мата және клеенкаланған алжапқыш беріледі.

1.5.Ас үйде алғашқы медициналық көмек көрсетуге ең қажет дәрі-дәрмек,таңу заттары болу керек.

1.6.Аспаз өзінің бірден бір бағынышты адамына өмірге, денсаулыққа зиян келтіріп зардап шектіретін келеңсіз әр бір жағдай туралы және өз денсаулығы нашар бола қалған жағдайда, күрт ауырып қалған кезде дереу хабарлау керек;

1.7.Аспазға қажет:

- жоғарғы киімдері мен жеке басының заттарын шешінетін жерде қалдырып
- кету;
- жұмыс алдында қолын сабынмен жуып, жұмыс киімін күнде немесе кірлеген сәтінде ауыстырып тұру ;
- шашын қалпақ-жаулық астына жинау;
- дәретханадан кейін қолын сабындап жуу;
- лауазымдық міндетін орындап жүрген кезде әшекейлік заттарын – сақина, моншақ,

- сағат т.б кимеуге, қолының тырнақтарын қысқартып алуға;
- тамақ даярлап жатқан кезде жұмыс орнын қараусыз тастап кетпеуге;

2. Жұмысқа кірісер алдында еңбекті қорғауға қойылатын талаптар.

2.1.Жұмысты бастар алдында аспаз тесеруге міндетті:

- арнаулы жұмыс киімін киіп, олпы-солпы болмай түймелерін мұқият салып,
- жып-жинақы болып жүруге;
- құрал-жабдықардың дұрыстығына, қорғаныс заттарының орнында екеніне
- көзін салып, қарап шығуға;
- құрал-жабдықтарды (тақтайшалар,пышақтар, т.б.жұмысқа керекті заттардың) түгелдеп шығуға;
- жалаңаштанып салбырап тұрған электр сымдарының жоқтығын тексеруге;
- диэлектрикалық резина кілемшелерінің орнында екенін;
- тартқыш желдеткіш (вытяжная вентиляция) қосуға;
- еден жағдайын (қиқы-шойқылығының жоқтығын);
- өндірістік үстелдердің аяқтарының, сөрелердің т.б.жұмысқа керекті беттердің (поверхность) тегістігін, ақсамай тұрғандығын тексеруге;
- жұмыс орнының керегінше жарықтығын;
- жұмысқа қосатын электр құралдарының жабықтығын, ішінде, маңайында қосалқы заттар жоқтығын тексеруге;
- ұстағыштардың (поручни) дұрыстығын, пеш секцияларының бетінде ойық,шытынақ жоқтығын;
- электртогына қосылатын заттардың жер арқылы қосылуын (заземление),қосылған сымдардың үзігі жоқтығын,қосылған жерлерінің беріктігін тексеруге, дұрысталғанша жұмысқа кіріспеске;
- тісті, дөңгелекті, бірімен бірі қосылған қосылмалар (цепная передача),
- біріктіретін муфталардың, қозғалатын-қозғалғыш, қызатын тегістіктердің барлықтарының орнында, дұрыс жұмыс ісейтіндігін,беріктігін, қауіпсіздігін тексеруге;
- өлшеу-тексеру приборларынык, қауіпсіздік автоматикасын, реттегіштердің, (белгісінің -клеймо, пломбаның, белгі салынған уақытының, манометрдің көрсеткішінің - стрелка нольде тұруы –орнында екені, стеланың түгелдігі тексеруі қажет;
- қосылатын жабдықтардың қосқыш-реттегіш, қосқыштар,пакет –ауыстырып ажыратқыштар, штепсельдік разъемдер,ақырғы ажыратқыштар т.б дұрыстығын тексеру;
- су құбырындағы судың бар-жоқтығын;

2.2. Киімді түйргешіпен бекітпеу, қалтаға кесетін, үшкір, сынатын заттар салмау;

2.3. Бөлетін тақтайшалар, қалақтар,пышақтың жүзі таза, жылтыр болуы керек және пышақтың сабы мықты болуы тиіс;

2.4.Өндіріс столында,аспаз жұмыс орнында, орындықтарда қозғалмалы заттар орнықты етіп қойылып, шикі заттар,жартылай даяр заттар қорын қолайлы орналастыру;

2.5.Құрал - саймандарды жинаған кезде дұрыс жинап, қауіпсіз етіп орналастырып, барлық алынбалы-салынбалы бөлшектерін,саймандарын дұрыс құру;

2.6.Электропешті қосар алдында конфорка блоктарының астынның бар-жоғын, қуырғыш шкафтың подовой листінің, жапқыш тендерінің бар- жоқтығын, ыстық соғатын тегістікті карап алу. Конфоркалармен қуырғыш шкафтың қосқыштары нольде тұрғанына көз жеткізу.

2.7.Тамақ пісіретін котелді қосар алдында:

- қақпағын ашып, пісіргіш тамырын таза екенін қарап, төгілер тесігінің фильтірінің бар – жоғына көзін жеткізіп, қақпағында шағылдырғышы,

- бу жіберетін қабатынының тексергіш краннигіндегі су деңгейін қарау;
- рычагтың тұтқасын басып сақтандырғыш клапанын «подрыв» жағдайына
- келтіру. (ершігіне қарсы ауыстыру);
- бу жіберетін қапшығының қысымын электроманометр арқылы реттеп,
- дұрыс орналастыру;
- аударып құюға келмейтін тамақ пісіретін ыдыста сұйық деңгейі ыдыс шетінен **10-15** см төмен болу керек;
- тамақ пісіретін ыдысты ішіне тамақ салып, су құйып болғанан соң қақпағындағы клапан жұмысын тексеру үшін тұтқасын белдігімен екі - үш айландыру керек:
- сақтағандырғыш ауа кранын ашып, ондай жоқ болатын болса, бу пайда болғанша, толтырғыш воронкасының кранын ашып, котел қапшығы қызғаннан кейін ауа клапанын жабу керек (воронка кранын);
- котелдің қақпағын жауып, аузына әбден жеткенше салмалы герметикалық рычагын екі рет тартып, одан соң толық бекігенге шейін -алдыңғы,ортаңғы, артқы толық тарту керек;

2.8. Электротабақты іске қосар алдында:

- шалқайма есігінің жеңіл ашылып,жабылуын тексеру, сонымен қатар оның қай жағдайда болмасын ұсталып тұруын;
- электротабақ ішінің құрғақ,таза екенін тексеріп,міндетті түрде құрғатып сүрту;
- май құйған кезде төмен температурада құйып алу керек,өйтпеген жағдайда май лапылдап, жанып кетуі мүмкін.
- басқа да пайдаланатын жабьдықтарды тексеру қажет;

2.9. Барлық - электросым, құрал-жабдықтар,саймандар бұзылған жағдайда бірден өзі тікелей бағынатын адамға жеткізіп, жұмысқа тек жөндегеннен кейін кірісу қажет;

2.10.Электроқуырғыш шкаф, таразы, еттартқыш, нан пісіретін шкафтарды пайдаланған кезде осы көрсетілеген еңбекті қорғау нұсауларына сәйкес қауіпсіздік талаптарын сақтау қажет;

3.Еңбекті қорғау туралы талаптары.

3.1. Өзіңді үйреткең жұмыстарды ғана істеп, өз жұмысыңды үйретуден өтпеген бөтен адамдарға тапсырма;

3.2. Құрал-жабдықтарды тек өз мақсатында - өз керек жерінде пайдалан;

3.3 Электроприборларды іске қосар алдында диэлектрлікклемшеге тұр.

3.4. Пышақпен жұмыс істеген кезде абай бол. Қайраған пышақтармен тек белгі соғылған тақтайшалардың үстіне кес.

3.5. Еттартқышқа ет салған кезде тек ағаш итергішпен етті итер;

3.6. Қол үккішін пайдаланған кезде абай бол;

3.7. Ыстық тамақпен жұмыс істеген кезде абай бол.(қазан қақпағын өзіңе қарай ашып, ұстағыш шөперекпен ұста). Ас үй ішінде тек рұқсат етілген өтулермен жүріп, өту, жүру,бөлмеден бөлмеге ауысу талаптарын орындау;

3.8. Жұмыс орнын таза ұстап, жерге түскен тамақ қалдықтарын, төгілген су, май т.б.заттарды дереу жинап ал;

3.9. Құрал-жабдықтар арасын, үстел, сөрелер, қосатын пульттер арсаын, көшіру жолдарын керек емес артық шикізат,қосалқы тзаттармен,бос сауыттармен үйіп, ыбырысытпа;

3.10.Ыстық қазан,т.б.заттардың тұтқаларын ұстар кезде шүперек ұстағыштармен ұстап, қолыңдң күйдіріп алма;

3.11.Вентильдер мен крандарды жұлқып, күш салмай жәйләп ашу керек. Ол үшін бұрандаға арналған кілт,балға т.б. заттар пайдалануға болмайды.

3.12.Ыстық тамақ құйылғаныдысты - **3/4** артық толтытырмай екеулеп құрғақ орамалмен ұстап тасымалдау қажет. бұл кезде ыдыс қақпағы ашық болу керек;

3.13.Ыстық табаларды қойған кезде арнаулы қойғышқа қою міндет, бет алды зат, сынық аяғы қисық қойғыштарды пайдалануға болмайды.
3.14.Шикі заттарды тек дұрыс сауыт, қалбырларымен тасып,белгіленген мөлшерінен артық-(брутто) салмау қажет.
3.15. Отыру үшін (орындық ретінде) кездейсоқ заттарды пайдаланба:

- тек денсаулық сақтау органдары рұқсат еткен жуатын және залалсыздандыратын құймалар (растворы) пайдалану керек.
- жуғыш құймалар қоюлығын «концентрация) мөлшерден артық және темпратурасын **50 С** градустан асырмау қажет.
- жуғыш заттар мен залалсыздандыратын заттарды шашыратпай, көзге, теріге тимеуін қадағалау.

3.16.Пышақпен жұмыс істеген кезде абай болып, қолды кесіп алмауға тырысу;
- Жұмыстан тыс уақытта пышақты өз орнында ұстап, орнына қояр кезде,жүзін теріс қаратып ұстаған жөн.

Жұмыс кезінде мынындай пышақ пайдалануға болмайды:

- пышақтың сабы мықты орнатылмаған, жүзі мұқыр, қайралмған;
- кенет қимылдар жасау:
- тамақтарды тақтайшаға қоймай кесу;
- пышақтың өткірлігін қолмен байқау;
- пышақты көрінген жерде тастап кету;
- қайраққа (мусат) сүйеніп тұру, қайраған кезде адамдарға қарап тұрып қайрау;
- кеспек майды ішекпен (струна) бөлген кезде ішекті қолмен тарту;

3.18. Ас үй ішінде зиянды заттардың ауға кетпес үшін кулинарлық тамақ даярлау технологиясынық процесін дұрыс сақтап, ұн, крахмал т,б. елеген кезде арнаулы белгіленген орында істеу керек.
3.19. Инфрақызыл ұшқындар зиянын тигізбес үшін аспаз міндетті:

- пештің бетінде бос орын қалдырмауға, плитаның бос тұрған бөлінділерін (секция) керек болмаса өшіріп немесе азайтып қоюға;
- электроконфоркалады қажетінсіз барлық немесе орта күшіне қоспау;

3.20. Пештің қызып тұрған бөліктеріне сұйық заттардың төгілмеуі, пешке қойылатын ыдыстарды **80 С** көлемінен артық толтырмау.
3.21. Жылу аппараттарын пайдаланған кезде қысымы мен температурасы өзінің пайдалануға рұқсат етілген нұсқауындағы белгіленген мөлшерден асырмау;
3.22. Күйіп қалмас үшін қуырғыш шкаф, кулинарлық шкафтар есігі ашық тұрған кезде алысырақ тұрған жөн.
3.23. Пешке, шкафтарға ыстық протвеньдерді қалың қолқап немесе ыстық ұстайтын қабатталған шүперек ұстағышпен алып салу қажет.
3.26.Ыдыстарды қойған кезде беті тегіс, шеті бар, қорғайтын ұстағышы бар плита-пешке қою қажет.
3.27.Даяр шикізаттарды,тамақты ыстық табаға, протвеньдерге салған кезде өзіңнен әрі қаратып, ыстық ыдыс –аяқты қозғаған кезде де өзіңнен әрі және алшақ ұстап, абай болған жөн.
3.28.Шеті ұшқан, құлағы немесе басқа жері сынық кастрюль және басқа ыдыс-аяқ ыдысты пайдаланбау;
3.29.Ыстық ас құйылған ыдысты орнын ауыстырар кезде жолында бөтен адам жоқпа, еденге су, май төгіліп,тайғақ емеспе,ондай болса дереу жинатып, сүрткізіп алу міндет. Ыстық тамақ құйылған ыдысты орын ауыстырар кезде маңайындағы адамдарды ескерту. Ыдысты ¾ көлемінен артық толтыруға болмайтынын естен шығарма, ыстық ыдысты өзіңнен алшақ ұста және қолыңа қосалқы –пышақ,тағыда сол сияқты үшкір зақым тигізетін зат ұстама.
3.30.Пештен қазанды жұлқып тартпай екеулеп, қалың қолқап немесе қабатталған құрғақ шүперекпен ұста.

3.31.Ыдыс қоярда тек аяғы тиянақты, тегіс жерге қойылған зат пайдалану қажет.
3.32.Пияз турар кезде желдеткішті қосып қою міндет.
3.33.Шикізат немесе әр түрлі тағам тураған кезде сол тағамға арналып белгі соғылған пышақты пайдалану қажет.
3.34.Электроқұрал пайдаланған кезде:

- сол құралдың арнаулы нұсқауында көрсетілген мақсатта ғана пайдалану.
- құралды толтырар – пайдаланар кезде қосатын білігінің сыртқы сауытында көрсетілген стрелка бойынша айналып тұрғанына көз жеткізу.
- қосқан кезде құрғақ қолмен «Пуск» және «Стоп» түймлері арқылы қосу қажет.
- ток жүретін бөліктеріне, жалаңаштанып, изоляциясы бұзылған қалған сымдарға соқтықпау.
- құралды толтыру, тамақ салу мөлшерінен асырмау.электроқұралдардың ішін тамақ қалдықтарынан тек ағаш қалақша, ағаш қырғышен тазалау.
- э/қ бұзылып қалған жағдайда электроқұралдың барлық бөлшектері тоқтаған соң («Стоп» түймесі) ғана қарап жөндеуге кірісу, жөндегенге дейін «Қоспа!» «Адамдар жұмыс істеп жатыр!» «Не включать!»,»Работают люди!» деген плакаттар іліп қою қажет.

3.35.Істеуге болмайды:

- э/қ жұмыс істеп тұрған кезде қайыс белдікерін, бірін бірі қозғалтатын бөлшектерін түзеуге, қоршауға болмайды.
- мөлшерлі жыдамдықтан одан әрі жылдамдығын арттыруға болмайды.
- қалып қойған, қыстырылып қалған тамақты қолмен итеріп немесе қолмен алуға болмайды.
- бекітілмеген э/құралды (нестационарный) жұмыс істеп тұрған кезде ары бері қоюға рұқсат етілмейді.
- жұмыс істеп тұрған құралдарды қараусыз қалтырып, немесе үйретілмеген, бөтен адамдарға тастап кетуге болмайды.
- э/құрал- үстіне басқа құрал-сайман,жәшік, сауттар қоюға болмайды.

4. Авариялық жағдай кезіндегі еңбекті қорғауға қойылатын талаптар.

4.1.Электроприборлар сынған жағдайда бірден ажырату керек.
4.2.Өрт туған жағдайда бірден балаларды ғимараттан көшіріп, меңгерушіге хабарлап, жақын арадағы өрт сөндіру бөлімшесіне телефон соғу қажет. Балаларды көшіргеннен соң өрт ошағын жою,сөндіруге кірісу.
4.3.Зардап шеккен адам болса, бірден алғашқы медициналық көмек көрсетіп, меңгерушіге хабарлап, қажет болса жақын арадағы медициналық мекемеге орналастыру.
4.4.Егер сыртқы қабы,сауыты, қосатын түймесі, ток соғып – тиіп кеткен кезде денені дызылдатып, жағымсыз шу, иіс шығып, не өзінен өзі тоқтап қалып, механизмдері дұрыс іске қосылмай тұрса, бірден өзі тікелей бағынатын адамға жеткізу қажет және ол зат жөнделгенше іске қоспау керек.
4.5.Құрал-жабдық бұзылып қалған кезде: электрэнергиясын бермей, су қоспай,тамақ салмай оны пайдалануды тоқтату міндет.
4.6.Авариялық жағдай туған кезде дереу барлық адамдарды қауіпті жағдай жөнінде хабардар ету керек. Дереу өзінің тікелей бағынатын адамына жеткізіп, авариялық жағдайды жоюға кірісу қажет.
4.7.Жұмыс барысында жұмыс орны май, сусымалы заттар төгіліп қалған болса, жұмыс орны тазартылғанға шейін жұмысты тоқтату керек.
4.8.Еденге төгілген май дағын шүперекпен жинап алып, сабынды-содалы жылы сумен жуып,кептіріп сүртіп алу керек.
4.9.Сусымалы заттарды жинап алу үшін ылғалды шүперекпен немесе қалақпен сыпыртқы – жинағыш –щетка пайдалану қажет.

5. Жұмыс аяқталар кездегі еңбекті қорғау талаптары.

5.1.Жұмыс аяқталғаннан соң электроқұрал-жабдықтарды электрожүйеден ажыратқыш /рубильник/ арқылы немесе ажыратқыш орнындағы басқа құрылғы /устройство/ арқылы байкаусыз қосылып кетпестігін сенімді етіп істеп кету керек.

5.2.Пештің қызып тұрған бетін, тағы да басқа ыстық заттарды суық сумен салқындатуға болмайды.

5.3.Құрал – жабдықты талдап, жуып тазалау қажет: механикалық қозғалмалы бөліктерін / инерциялық/әбден тоқтаған соң, ыстық бөлшектерін суыған соң жуған жөн. Қоқымды қолмен жинамай, қалақша,сыпыртқы – щетка пайдалану керек.

5.4.Тартқыш -желдеткішті электржүйесінен ажырату.

5.5.Жұмыс үстелін, құрал-жабдықтарды мұқият жуып,тазалау.

5.6.Арнаулы жұмыс киімін шешіп,қолын сабындап жуу.

5.7.Жарықты сөндіріп,есіктерді кілттеп, кілтті күзетшіге тапсыру.

Нұсқаулықпен таныстым: Байтуров Талғар Исмағұлович _____

(аты-жөні) **(қолы)**

Бекітемін:
«Күншуақ» жекеменшік
бөбекжай-бақшасының
директоры А .Е.Баянова

Маңғыстау облысы, Түпқараған ауданы, Таушық ауылы
«Күншуақ» жекеменшік бөбекжай-бақшасы
аспазының лауазымдық нұсқаулығы
№23

1.Еңбекті қорғау туралы жалпы талаптар

1.1.Аспаз қызыметіне 18-ге толған,арнаулы кәсіптік білімі бар, еңбекті қорғаудың кіріспе және алғашқы нұсқауынан өткен, негізгі мамандығы бойынша білімін тексеруден өткен, денсаулығы бойынша ешқандай кемшілігі жоқ адам жіберіледі.

1.2.Аспаз өз жұмысында міндетті:

- өзінің лауазымдық міндеттерін, еңбекті қорғау нұсқауларын білуге, техникалық қауіпсідікті,өрт қаупсідігін;
- кіріспе және жұмыс орнындағы алғашқы нұсқаулардан өтуге;
- ішкі еңбек тәртібін сақтауға;
- жұмыс және демалыс уақытын (график бойынша) сақтауға;
- жеке басының гигиенасы сақтап, жұмыс орнын тазалықта ұстауға;

1.3.Жұмыс барысында аспазға зақым келтіретін зиянды факторлар:

- электромеханикалық құрал-жабдықтардың, тамақ салынған қазандардың қозғалмалы бөлшектері;
- тоңазытқыштардың суық бөлшектері, тоңазытқыштардан шыққан суық тамақ-шикізат;
- жұмыс орнындағы аса ыстық ауа;
- аса ылғалдылық;
- электро жүйесіндегі жоғарғы қысым қаупі;
- жұмыс орнындағы жарықтың көмескілігі;
- инфрокызыл радиациясының деңгейінің аса жоғары болуы.
- құрал- жабдықтар бұрыштарынының, шеттерінің ұшқырлығы, тегіс еместігі;
- жұмыс аймағындағы ауадағы зиянды заттар;
- денеге түсетін ауыртпалықтар, жүйке-психологиялық ауыртпалықтар;

1.4.Аспазға мақта-мата халат-күртеше, жаулық-қалпақ, мақта-мата және клеенкаланған алжапқыш беріледі.

1.5.Ас үйде алғашқы медициналық көмек көрсетуге ең қажет дәрі-дәрмек,тану заттары болу керек.

1.6.Аспаз өзінің бірден бір бағынышты адамына өмірге, денсаулыққа зиян келтіріп зардап шектіретін келеңсіз әр бір жағдай туралы және өз денсаулығы нашар бола қалған жағдайда, күрт ауырып қалған кезде дереу хабарлау керек;

1.7.Аспазға қажет:

- жоғарғы киімдері мен жеке басының заттарын шешінетін жерде қалдырып
- кету;
- жұмыс алдында қолын сабынмен жуып, жұмыс киімін күнде немесе кірлеген сәтінде ауыстырып тұру ;
- шашын қалпақ-жаулық астына жинау;
- дәретханадан кейін қолын сабындап жуу;
- лауазымдық міндетін орындап жүрген кезде әшекейлік заттарын – сақина, моншақ,

- сағат т.б кимеуге, қолының тырнақтарын қысқартып алуға;
- тамақ даярлап жатқан кезде жұмыс орнын қараусыз тастап кетпеуге;

2. Жұмысқа кірісер алдында еңбекті қорғауға қойылатын талаптар.

2.1.Жұмысты бастар алдында аспаз тесеруге міндетті:

- арнаулы жұмыс киімін киіп, олпы-солпы болмай түймелерін мұқият салып,
- жып-жинақы болып жүруге;
- құрал-жабдықардың дұрыстығына, қорғаныс заттарының орнында екеніне
- көзін салып, қарап шығуға;
- құрал-жабдықтарды (тақтайшалар,пышақтар, т.б.жұмысқа керекті заттардың) түгелдеп шығуға;
- жалаңаштанып салбырап тұрған электр сымдарының жоқтығын тексеруге;
- диэлектрикалық резина кілемшелерінің орнында екенін;
- тартқыш желдеткіш (вытяжная вентиляция) қосуға;
- еден жағдайын (қиқы-шойқылығының жоқтығын);
- өндірістік үстелдердің аяқтарының, сөрелердің т.б.жұмысқа керекті беттердің (поверхность) тегістігін, ақсамай тұрғандығын тексеруге;
- жұмыс орнының керегінше жарықтығын;
- жұмысқа қосатын электр құралдарының жабықтығын, ішінде, маңайында қосалқы заттар жоқтығын тексеруге;
- ұстағыштардың (поручни) дұрыстығын, пеш секцияларының бетінде ойық,шытынақ жоқтығын;
- электртогына қосылатын заттардың жер арқылы қосылуын (заземление),қосылған сымдардың үзігі жоқтығын,қосылған жерлерінің беріктігін тексеруге, дұрысталғанша жұмысқа кіріспеске;
- тісті, дөңгелекті, бірімен бірі қосылған қосылмалар (цепная передача),
- біріктіретін муфталардың, қозғалатын-қозғалғыш, қызатын тегістіктердің барлықтарының орнында, дұрыс жұмыс ісейтіндігін,беріктігін, қауіпсіздігін тексеруге;
- өлшеу-тексеру приборларынык, қауіпсіздік автоматикасын, реттегіштердің, (белгісінің -клеймо, пломбаның, белгі салынған уақытының, манометрдің көрсеткішінің - стрелка нольде тұруы –орнында екені, стеланың түгелдігі тексеруі қажет;
- қосылатын жабдықтардың қосқыш-реттегіш, қосқыштар,пакет –ауыстырып ажыратқыштар, штепсельдік разъемдер,ақырғы ажыратқыштар т.б дұрыстығын тексеру;
- су құбырындағы судың бар-жоқтығын;

2.2. Киімді түйргешіпен бекітпеу, қалтаға кесетін, үшкір, сынатын заттар салмау;

2.3. Бөлетін тақтайшалар, қалақтар,пышақтың жүзі таза, жылтыр болуы керек және пышақтың сабы мықты болуы тиіс;

2.4.Өндіріс столында,аспаз жұмыс орнында, орындықтарда қозғалмалы заттар орнықты етіп қойылып, шикі заттар,жартылай даяр заттар қорын қолайлы орналастыру;

2.5.Құрал - саймандарды жинаған кезде дұрыс жинап, қауіпсіз етіп орналастырып, барлық алынбалы-салынбалы бөлшектерін,саймандарын дұрыс құру;

2.6.Электропешті қосар алдында конфорка блоктарының астынның бар-жоғын, қуырғыш шкафтың подовой листінің, жапқыш тендерінің бар- жоқтығын, ыстық соғатын тегістікті карап алу. Конфоркалармен қуырғыш шкафтың қосқыштары нольде тұрғанына көз жеткізу.

2.7.Тамақ пісіретін котелді қосар алдында:

- қақпағын ашып, пісіргіш тамырын таза екенін қарап, төгілер тесігінің фильтірінің бар – жоғына көзін жеткізіп, қақпағында шағылдырғышы,

- бу жіберетін қабатынының тексергіш краннигіндегі су деңгейін қарау;
- рычагтың тұтқасын басып сақтандырғыш клапанын «подрыв» жағдайына
- келтіру. (ершігіне қарсы ауыстыру);
- бу жіберетін қапшығының қысымын электроманометр арқылы реттеп,
- дұрыс орналастыру;
- аударып құюға келмейтін тамақ пісіретін ыдыста сұйық деңгейі ыдыс шетінен **10-15** см төмен болу керек;
- тамақ пісіретін ыдысты ішіне тамақ салып, су құйып болғанан соң қақпағындағы клапан жұмысын тексеру үшін тұтқасын белдігімен екі - үш айландыру керек:
- сақтағандырғыш ауа кранын ашып, ондай жоқ болатын болса, бу пайда болғанша, толтырғыш воронкасының кранын ашып, котел қапшығы қызғаннан кейін ауа клапанын жабу керек (воронка кранын);
- котелдің қақпағын жауып, аузына әбден жеткенше салмалы герметикалық рычагын екі рет тартып, одан соң толық бекігенге шейін -алдыңғы,ортаңғы, артқы толық тарту керек;

2.8. Электротабақты іске қосар алдында:

- шалқайма есігінің жеңіл ашылып,жабылуын тексеру, сонымен қатар оның қай жағдайда болмасын ұсталып тұруын;
- электротабақ ішінің құрғақ,таза екенін тексеріп,міндетті түрде құрғатып сүрту;
- май құйған кезде төмен температурада құйып алу керек,өйтпеген жағдайда май лапылдап, жанып кетуі мүмкін.
- басқа да пайдаланатын жабьдықтарды тексеру қажет;

2.9. Барлық - электросым, құрал-жабдықтар,саймандар бұзылған жағдайда бірден өзі тікелей бағынатын адамға жеткізіп, жұмысқа тек жөндегеннен кейін кірісу қажет;

2.10.Электрокуырғыш шкаф, таразы, еттартқыш, нан пісіретін шкафтарды пайдаланған кезде осы көрсетілеген еңбекті қорғау нұсауларына сәйкес қауіпсіздік талаптарын сақтау қажет;

3.Еңбекті қорғау туралы талаптары.

3.1. Өзіңді үйреткен жұмыстарды ғана істеп, өз жұмысыңды үйретуден өтпеген бөтен адамдарға тапсырма;

3.2. Құрал-жабдықтарды тек өз мақсатында - өз керек жерінде пайдалан;

3.3 Электроприборларды іске қосар алдында диэлектрлікклемшеге тұр.

3.4. Пышақпен жұмыс істеген кезде абай бол. Қайраған пышақтармен тек белгі соғылған тақтайшалардың үстіне кес.

3.5. Еттартқышқа ет салған кезде тек ағаш итергішпен етті итер;

3.6. Қол үккішін пайдаланған кезде абай бол;

3.7. Ыстық тамақпен жұмыс істеген кезде абай бол.(қазан қақпағын өзіңе қарай ашып, ұстағыш шөперекпен ұста). Ас үй ішінде тек рұқсат етілген өтулермен жүріп, өту, жүру,бөлмеден бөлмеге ауысу талаптарын орындау;

3.8. Жұмыс орнын таза ұстап, жерге түскен тамақ қалдықтарын, төгілген су, май т.б.заттарды дереу жинап ал;

3.9. Құрал-жабдықтар арасын, үстел, сөрелер, қосатын пульттер арсаын, көшіру жолдарын керек емес артық шикізат,қосалқы тзаттармен,бос сауыттармен үйіп, ыбырысытпа;

3.10.Ыстық қазан,т.б.заттардың тұтқаларын ұстар кезде шүперек ұстағыштармен ұстап, қолыңдң күйдіріп алма;

3.11.Вентильдер мен крандарды жұлқып, күш салмай жәйләп ашу керек. Ол үшін бұрандаға арналған кілт,балға т.б. заттар пайдалануға болмайды.

3.12.Ыстық тамақ құйылғаныдысты - **3/4** артық толтытырмай екеулеп құрғақ орамалмен ұстап тасымалдау қажет. бұл кезде ыдыс қақпағы ашық болу керек;

3.13.Ыстық табаларды қойған кезде арнаулы қойғышқа қою міндет, бет алды зат, сынық аяғы қисық қойғыштарды пайдалануға болмайды.
3.14.Шикі заттарды тек дұрыс сауыт, қалбырларымен тасып,белгіленген мөлшерінен артық-(брутто) салмау қажет.
3.15. Отыру үшін (орындық ретінде) кездейсоқ заттарды пайдаланба:

- тек денсаулық сақтау органдары рұқсат еткен жуатын және залалсыздандыратын құймалар (растворы) пайдалану керек.
- жуғыш құймалар қоюлығын «концентрация) мөлшерден артық және темпратурасын **50 С** градустан асырмау қажет.
- жуғыш заттар мен залалсыздандыратын заттарды шашыратпай, көзге, теріге тимеуін қадағалау.

3.16.Пышақпен жұмыс істеген кезде абай болып, қолды кесіп алмауға тырысу;
- Жұмыстан тыс уақытта пышақты өз орнында ұстап, орнына қояр кезде,жүзін теріс қаратып ұстаған жөн.

Жұмыс кезінде мынындай пышақ пайдалануға болмайды:

- пышақтың сабы мықты орнатылмаған, жүзі мұқыр, қайралмған;
- кенет қимылдар жасау:
- тамақтарды тақтайшаға қоймай кесу;
- пышақтың өткірлігін қолмен байқау;
- пышақты көрінген жерде тастап кету;
- қайраққа (мусат) сүйеніп тұру, қайраған кезде адамдарға қарап тұрып қайрау;
- кеспек майды ішекпен (струна) бөлген кезде ішекті қолмен тарту;

3.18. Ас үй ішінде зиянды заттардың ауға кетпес үшін кулинарлық тамақ даярлау технологиясының процесін дұрыс сақтап, ұн, крахмал т,б. елеген кезде арнаулы белгіленген орында істеу керек.
3.19. Инфрақызыл ұшқындар зиянын тигізбес үшін аспаз міндетті:

- пештің бетінде бос орын қалдырмауға, плитаның бос тұрған бөлінділерін (секция) керек болмаса өшіріп немесе азайтып қоюға;
- электроконфоркалады қажетінсіз барлық немесе орта күшіне қоспау;

3.20. Пештің қызып тұрған бөліктеріне сұйық заттардың төгілмеуі, пешке қойылатын ыдыстарды **80 С** көлемінен артық толтырмау.
3.21. Жылу аппараттарын пайдаланған кезде қысымы мен температурасы өзінің пайдалануға рұқсат етілген нұсқауындағы белгіленген мөлшерден асырмау;
3.22. Күйіп қалмас үшін қуырғыш шкаф, кулинарлық шкафтар есігі ашық тұрған кезде алысырақ тұрған жөн.
3.23. Пешке, шкафтарға ыстық протвеньдерді қалың қолқап немесе ыстық ұстайтын қабатталған шүперек ұстағышпен алып салу қажет.
3.26.Ыдыстарды қойған кезде беті тегіс, шеті бар, қорғайтын ұстағышы бар плита-пешке қою қажет.
3.27.Даяр шикізаттарды,тамақты ыстық табаға, протвеньдерге салған кезде өзіңнен әрі қаратып, ыстық ыдыс –аяқты қозғаған кезде де өзіңнен әрі және алшақ ұстап, абай болған жөн.
3.28.Шеті ұшқан, құлағы немесе басқа жері сынық кастрюль және басқа ыдыс-аяқ ыдысты пайдаланбау;
3.29.Ыстық ас құйылған ыдысты орнын ауыстырар кезде жолыңда бөтен адам жоқпа, еденге су, май төгіліп,тайғақ емеспе,ондай болса дереу жинатып, сүрткізіп алу міндет. Ыстық тамақ құйылған ыдысты орын ауыстырар кезде маңайындағы адамдарды ескерту. Ыдысты ¾ көлемінен артық толтыруға болмайтынын естен шығарма, ыстық ыдысты өзіңнен алшақ ұста және қолыңа қосалқы –пышақ,тағыда сол сияқты үшкір зақым тигізетін зат ұстама.
3.30.Пештен қазанды жұлқып тартпай екеулеп, қалың қолқап немесе қабатталған құрғақ шүперекпен ұста.

3.31.Ыдыс қоярда тек аяғы тиянақты, тегіс жерге қойылған зат пайдалану қажет.
3.32.Пияз турар кезде желдеткішті қосып қою міндет.
3.33.Шикізат немесе әр түрлі тағам тураған кезде сол тағамға арналып белгі соғылған пышақты пайдалану қажет.
3.34.Электроқұрал пайдаланған кезде:

- сол құралдың арнаулы нұсқауында көрсетілген мақсатта ғана пайдалану.
- құралды толтырар – пайдаланар кезде қосатын білігінің сыртқы сауытында көрсетілген стрелка бойынша айналып тұрғанына көз жеткізу.
- қосқан кезде құрғақ қолмен «Пуск» және «Стоп» түймлері арқылы қосу қажет.
- ток жүретін бөліктеріне, жалаңаштанып, изоляциясы бұзылған қалған сымдарға соқтықпау.
- құралды толтыру, тамақ салу мөлшерінен асырмау.электроқұралдардың ішін тамақ қалдықтарынан тек ағаш қалақша, ағаш қырғышен тазалау.
- э/қ бұзылып қалған жағдайда электроқұралдың барлық бөлшектері тоқтаған соң («Стоп» түймесі) ғана қарап жөндеуге кірісу, жөндегенге дейін «Қоспа!» «Адамдар жұмыс істеп жатыр!» «Не включать!»,»Работают люди!» деген плакаттар іліп қою қажет.

3.35.Істеуге болмайды:

- э/қ жұмыс істеп тұрған кезде қайыс белдікерін, бірін бірі қозғалтатын бөлшектерін түзеуге, қоршауға болмайды.
- мөлшерлі жыдамдықтан одан әрі жылдамдығын арттыруға болмайды.
- қалып қойған, қыстырылып қалған тамақты қолмен итеріп немесе қолмен алуға болмайды.
- бекітілмеген э/құралды (нестационарный) жұмыс істеп тұрған кезде ары бері қоюға рұқсат етілмейді.
- жұмыс істеп тұрған құралдарды қараусыз қалтырып, немесе үйретілмеген, бөтен адамдарға тастап кетуге болмайды.
- э/құрал- үстіне басқа құрал-сайман,жәшік, сауттар қоюға болмайды.

4. Авариялық жағдай кезіндегі еңбекті қорғауға қойылатын талаптар.

4.1.Электроприборлар сынған жағдайда бірден ажырату керек.
4.2.Өрт туған жағдайда бірден балаларды ғимараттан көшіріп, меңгерушіге хабарлап, жақын арадағы өрт сөндіру бөлімшесіне телефон соғу қажет. Балаларды көшіргеннен соң өрт ошағын жою,сөндіруге кірісу.
4.3.Зардап шеккен адам болса, бірден алғашқы медициналық көмек көрсетіп, меңгерушіге хабарлап, қажет болса жақын арадағы медициналық мекемеге орналастыру.
4.4.Егер сыртқы қабы,сауыты, қосатын түймесі, ток соғып – тиіп кеткен кезде денені дызылдатып, жағымсыз шу, иіс шығып, не өзінен өзі тоқтап қалып, механизмдері дұрыс іске қосылмай тұрса, бірден өзі тікелей бағынатын адамға жеткізу қажет және ол зат жөнделгенше іске қоспау керек.
4.5.Құрал-жабдық бұзылып қалған кезде: электрэнергиясын бермей, су қоспай,тамақ салмай оны пайдалануды тоқтату міндет.
4.6.Авариялық жағдай туған кезде дереу барлық адамдарды қауіпті жағдай жөнінде хабардар ету керек. Дереу өзінің тікелей бағынатын адамына жеткізіп, авариялық жағдайды жоюға кірісу қажет.
4.7.Жұмыс барысында жұмыс орны май, сусымалы заттар төгіліп қалған болса, жұмыс орны тазартылғанға шейін жұмысты тоқтату керек.
4.8.Еденге төгілген май дағын шүперекпен жинап алып, сабынды-содалы жылы сумен жуып,кептіріп сүртіп алу керек.
4.9.Сусымалы заттарды жинап алу үшін ылғалды шүперекпен немесе қалақпен сыпыртқы – жинағыш –щетка пайдалану қажет.

5. Жұмыс аяқталар кездегі еңбекті қорғау талаптары.

5.1.Жұмыс аяқталғаннан соң электроқұрал-жабдықтарды электрожүйеден ажыратқыш /рубильник/ арқылы немесе ажыратқыш орнындағы басқа құрылғы /устройство/ арқылы байкаусыз қосылып кетпестігін сенімді етіп істеп кету керек.

5.2.Пештің қызып тұрған бетін, тағы да басқа ыстық заттарды суық сумен салқындатуға болмайды.

5.3.Құрал – жабдықты талдап, жуып тазалау қажет: механикалық қозғалмалы бөліктерін / инерциялық/әбден тоқтаған соң, ыстық бөлшектерін суыған соң жуған жөн. Қоқымды қолмен жинамай, қалақша,сыпыртқы – щетка пайдалану керек.

5.4.Тартқыш -желдеткішті электржүйесінен ажырату.

5.5.Жұмыс үстелін, құрал-жабдықтарды мұқият жуып,тазалау.

5.6.Арнаулы жұмыс киімін шешіп,қолын сабындап жуу.

5.7.Жарықты сөндіріп,есіктерді кілттеп, кілтті күзетшіге тапсыру.

Нұсқаулықпен таныстым: Ұзақгүлова .Б _____ Қаров _____

(аты-жөні) **(қолы)**

Бекітемін:
«Күншуақ» жекеменшік
бөбекжай-бақшасының
директоры А .Е.Баянова

Маңғыстау облысы, Түпқараған ауданы, Таушық ауылы
«Күншуақ» жекеменшік бөбекжай-бақшасының
кір жуушысының лауазымдық нұсқаулығы
№ 27

1. ЕҢБЕКТІ ҚОРҒАУ ТУРАЛЫ ЖАЛПЫ ЕРЕЖЕЛЕР

1.1. Лауазымға 18 жасқа толған, медициналық тексеруден (санитарлық кітапша) өткен және **II топтағы электр қауіпсіздігі** бойынша рұқсаты бар тұлғалар жіберіледі.

1.2. Жұмысшы жұмысқа қабылданғанда кіріспе нұсқамадан, сондай-ақ жұмыс орнындағы алғашқы нұсқамадан өтуі тиіс. Әр 6 ай сайын қайталама нұсқамадан өту міндетті.

1.3. **Негізгі зиянды өндірістік факторлар:**

- **Электрлік қауіп:** ылғалдылығы жоғары ортада электр тогымен зақымдану;
- **Термиялық қауіп:** үтіктеу жабдықтары мен ыстық судан күйік алу;
- **Химиялық қауіп:** синтетикалық жуғыш заттар мен ағартқыштардың аллергиялық және токсикалық әсері;
- **Микроклимат:** ауаның жоғары температурасы мен ылғалдылығы.

1.4. Жұмысшы келесі Жеке қорғаныс құралдарымен (ЖҚҚ) қамтамасыз етіледі: мақта-мата халаты, су өткізбейтін алжапқыш, резеңке қолғап, тайғанамайтын аяқ киім, респиратор және қорғаныш көзілдірігі (ерітінділермен жұмыс кезінде).

2. БІЛІКТІЛІК ТАЛАПТАРЫ

2.1. Кір жуушы арнайы өнеркәсіптік кір жуғыш машиналар мен кептіргіш барабандардың жұмыс істеу принципін жетік білуі тиіс.

2.2. **Жұмысшы мыналарды білуге міндетті:**

- Маталардың құрамына қарай (мақта, синтетика, аралас) жуу және үтіктеу режимдерін таңдауды;
- Дезинфекциялық ерітінділерді дайындаудың пайыздық мөлшерлемесін;
- Таза және лас кірлердің бір-бірімен жанасуына жол бермейтін технологиялық ағынды;
- Алғашқы өрт сөндіру құралдарының (өрт сөңдіргіштер) орналасқан жерін және қолдану тәсілін.
-

3. ҚЫЗМЕТТІК МІНДЕТТЕРІ ЖӘНЕ ТЕХНИКАЛЫҚ ҚАУПСІЗДІК

3.1. Жұмысты бастар алдындағы талаптар:

- Арнайы киімді киіп, шашты бас киімнің астына жинау.
- Желдету (вытяжка) жүйесінің жұмысын тексеру.
- Жабдықтардың (кір жуғыш машина, үтік) жерге тұйықталу сымдарының бүтіндігін қарау.
- Еденде су төгілмегеніне және бөгде заттардың жоқтығына көз жеткізу.
- Төтенше жағдайда суды немесе токты ажырату клапандарының қолжетімділігін тексеру.

3.2. Жұмыс кезіндегі қауіпсіздік шаралары:

- **Кірді сұрыптау:** Лас кірді сұрыптау кезінде міндетті түрде резеңке қолғап пен маска кию. Қалталарда бөгде заттардың (түйреуіш, тиын) болмауын тексеру.
- **Жуу процесі:** Машина барабанына кірді нормадан артық салғыламау. Суды толтыру және төгу кезінде герметикалықты қадағалау. Машина айналып тұрғанда есігін ашуға немесе қолмен тоқтатуға қатаң тыйым салынады.

- **Үтіктеу жұмыстары:** Үтіктің сымы табан астына түспеуін бақылау. Үтіктеу каландрларына матаны салғанда саусақтардың механизмге ілініп кетпеуін қадағалау. Үтікті қосулы күйде қараусыз қалдыруға болмайды.
- **Химиялық қауіпсіздік:** Жуғыш заттарды сақтау үшін таңбаланған арнайы ыдыстарды пайдалану. Ұнтақтарды деммен ішке тартпау және көзге тигізбеу.

3.3. Санитарлық-гигиеналық талаптар:

- Таза кір мен лас кірді бір уақытта бір бөлмеде сақтауға болмайды.
- Кір жуу бөлмесінде тамақ ішуге немесе жеке заттарды сақтауға тыйым салынады.
- Күн сайын жұмыс соңында бөлмені дезинфекциялық ерітіндімен ылғалды тазалау қажет.
-

4. ҚҰҚЫҚТАРЫ

4.1. Еңбек жағдайының қауіпсіздігін және жабдықтардың жарамдылығын талап етуге.
4.2. Мекеме басшылығынан қажетті мөлшерде жуғыш заттарды, ЖҚҚ және тазалау құралдарын алуға.
4.3. Техникалық ақауы бар немесе электр сымдары зақымдалған құралдармен жұмыс істеуден бас тартуға.
4.4. Жұмыс барысын жеңілдету және қауіпсіздікті арттыру бойынша ұсыныстар енгізуге.

5. ЖАУАПКЕРШІЛІКТЕРІ

5.1. **Тәртіптік:** Осы нұсқаулықты орындамағаны немесе ішкі еңбек тәртібін бұзғаны үшін ҚР Еңбек кодексіне сәйкес (сөгіс, ескерту, жұмыстан шығару).
5.2. **Материалдық:** Балабақша мүлкіне (техника, төсек-орын) ұқыпсыз қарап, зиян келтіргені үшін.
5.3. **Қылмыстық/Әкімшілік:** Техникалық қауіпсіздік ережелерін бұзу салдарынан адам денсаулығына зиян келген немесе өрт шыққан жағдайда ҚР заңнамасы бойынша жауап береді.

6. ӨЗАРА ҚАРЫМ-ҚАТЫНАС ЖӘНЕ ҚЫЗМЕТТІК БАЙЛАНЫСТАР

6.1. Жұмысшы тікелей шаруашылық меңгерушісіне (завхоз) бағынады.
6.2. Тәрбиешілермен және олардың көмекшілерімен кірді қабылдау және тапсыру кестесі бойынша (таза және лас кірлердің кездесуіне жол бермей) жұмыс істейді.
6.3. Кез келген апаттық жағдай (су ағу, электр ұшқыны) туралы дереу әкімшілікке және кезекші техникке хабарлауға міндетті.

7. АПАТТЫҚ ЖАҒДАЙЛАРДАҒЫ ІС-ҚИМЫЛДАР

7.1. **Ток соққанда:** Тез арада негізгі ажыратқышты (рубильник) өшіріп, зардап шегушіні токтан оқшаулау және жедел жәрдем шақыру.
7.2. **Өрт шыққанда:** "101" хабарлау, балаларды эвакуациялауға көмектесу, мүмкіндігінше өрт сөндіргішті (көмірқышқыл газды) қолдану.
7.3. **Жарақат алғанда:** Зардап шегушіге алғашқы көмек көрсетіп, мекеме медбикесін шақыру.

8. ҚОРЫТЫНДЫ ЕРЕЖЕЛЕР

8.1. Осы нұсқаулықтың талаптарын барлық кір жуушылар білуі және орындауы міндетті.
8.2. Нұсқаулық жұмыс орнында ілулі тұруы немесе қолжетімді жерде сақталуы тиіс.
8.3. Нұсқаулықпен таныспаған немесе емтихан тапсырмаған тұлғалар жұмысқа жіберілмейді.

Нұсқаулықпен таныстым: Отенова Ақмарал _____ Отенов _____
(аты-жөні) **(қолы)**

Бекітемін:
«Күншуақ» жекеменшік
бөбекжай-бақшасының
директоры А .Е.Баянова

Маңғыстау облысы, Түпқараған ауданы, Таушық ауылы
«Күншуақ» жекеменшік бөбекжай-бақшасының
кастеляншасының лауазымдық нұсқаулығы
№26

1. ЕҢБЕКТІ ҚОРҒАУ ТУРАЛЫ ЖАЛПЫ ЕРЕЖЕЛЕР

1.1. Лауазымға 18 жасқа толған, медициналық тексеруден өткен, кіріспе және жұмыс орнындағы нұсқамаларды алған тұлғалар жіберіледі.

1.2. Жұмысшы әр 6 ай сайын қайталама нұсқамадан өтуі және техникалық қауіпсіздік білімін тексеріп отыруы тиіс.

1.3. **Кастеляншa жұмысындағы негізгі зиянды және қауіпті факторлар:**

- **Механикалық:** тігін машинасының инесімен саусақты тесіп алу, қайшымен кесіп алу, қозғалмалы бөлшектерге киімнің ілініп кетуі;
- **Термиялық:** үтікпен жұмыс істеу кезіндегі күйік алу қаупі;
- **Электрлік:** тігін машинасы мен үтіктің оқшауламасы бұзылған жағдайда ток соғу;
- **Физикалық:** ұзақ уақыт отырып жұмыс істеу (статикалық жүктеме), мата тозаңының тыныс жолдарына әсері;
- **Жарық:** жұмыс аймағының жеткіліксіз жарықтануы салдарынан көздің шаршауы.

1.4. Жұмысшы жеке қорғаныс құралдарымен (ЖҚҚ) қамтамасыз етіледі: мақта-мата халаты, бас киім (шашты жинау үшін), қажет болғанда қолғап пен маска.

2. БІЛІКТІЛІК ТАЛАПТАРЫ

2.1. Кастеляншa тігін машинасының, оверлоктың және үтіктеу жабдықтарының құрылымын, жұмыс істеу принципін жетік білуі тиіс.

2.2. **Жұмысшы мыналарды білуге міндетті:**

- Балабақшадағы жұмсақ мүлікті (төсек-орын, сүлгі, перде, арнайы киім) есепке алу және сақтау тәртібін;
- Маталардың түрлерін және оларды пішу, тігу, жөндеу технологиясын;
- Өрт қауіпсіздігі ережелерін және электр құрылғыларымен жұмыс істеу қағидаларын;
- Алғашқы медициналық көмек көрсету қобдишасының орнын.

3. ҚЫЗМЕТТІК МІНДЕТТЕРІ ЖӘНЕ ҚАУІПСІЗДІК ТАЛАПТАРЫ

3.1. Жұмысты бастар алдындағы талаптар:

- Жұмыс халатын киіп, оның барлық түймелерін қадау. Шашты бас киімнің астына жинау (тігін машинасының айналмалы бөлігіне ілініп кетпеуі үшін).
- Жұмыс орнын тексеру: артық заттарды алып тастау, жарықтың жеткіліктілігін тексеру.
- Тігін машинасының сымдарын, педалін және инесінің дұрыс бекітілгенін тексеру.
- Үтіктің табаны таза екеніне және сымының бүтіндігіне көз жеткізу.
- Жабдықты бос күйінде қосып, дыбысын тексеру.

3.2. Тігін машинасымен жұмыс кезіндегі қауіпсіздік:

- Тігін машинасы жұмыс істеп тұрғанда инеге тым жақын еңкеймеу.
- Матаны итергенде саусақтардың ине астына түсіп кетпеуін қадағалау.
- Машинаның айналмалы бөлшектерін (маховик) қолмен ұстамау.
- Инені немесе жіпті ауыстырар алдында машинаны міндетті түрде токтан ажырату.
- Сынған инені немесе түйреуіштерді еденге тастамай, арнайы қорапқа жинау.

3.3. Үтіктеу жұмыстары кезіндегі қауіпсіздік:

- Үтіктің сымы табан астына түсіп, күйіп кетпеуін бақылау.
- Үтікті тек арнайы ыстыққа төзімді тұғырға қою.
- Үтіктеу кезінде матаға су бүріккенде абай болу (будан күйіп қалу қаупі).
- Үтікті қосулы күйде қараусыз қалдыруға болмайды. Жұмыс үзілісінде міндетті түрде токтан ажырату.
- Дымқыл қолмен үтікті немесе ажыратқышты ұстамау.

3.4. Мүлікті сақтау және тасымалдау:

- Мүлікті сақтайтын қоймада тазалық пен тәртіпті сақтау. Төсек-орындарды сөрелерге ретпен жинау.
- Сақтау бөлмесіндегі желдету жүйесінің жұмысын бақылау (маталардың шіруіне немесе иістенуіне жол бермеу).
- Ауыр бумаларды (перделер, маталар) көтергенде ҚР заңнамасында белгіленген нормадан (әйелдер үшін 10 кг) асырмау.

4. ҚҰҚЫҚТАРЫ

4.1. Лауазымдық міндеттерін атқару үшін қажетті материалдармен (жіп, ине, қайшы) және жарамды жабдықтармен қамтамасыз етілуді талап етуге.

4.2. Жұмыс орнындағы қауіпсіздік жағдайлары сақталмаған жағдайда жұмысты тоқтатып, басшылыққа хабарлауға.

4.3. Өз біліктілігін арттыруға және жұмыс процесін тиімді ұйымдастыру бойынша ұсыныстар енгізуге.

5. ЖАУАПКЕРШІЛІКТЕРІ

5.1. **Тәртіптік:** Осы нұсқаулықты орындамағаны немесе ішкі тәртіпті бұзғаны үшін (ҚР Еңбек кодексі бойынша).

5.2. **Материалдық:** Бекітілген жұмсақ мүліктің есебін дұрыс жүргізбегені немесе оның бүлінуіне (күйіп қалу, жыртылу) жол бергені үшін.

5.3. **Қауіпсіздік:** Техникалық қауіпсіздік ережелерін бұзу салдарынан болған өрт немесе жарақат алу жағдайларына жеке жауапты.

6. ӨЗАРА ҚАРЫМ-ҚАТЫНАС ЖӘНЕ ҚЫЗМЕТТІК БАЙЛАНЫСТАР

6.1. Кастелянша тікелей шаруашылық меңгерушісіне (завхоз) бағынады.

6.2. Кір жуушымен, тәрбиеші көмекшілерімен мүлікті қабылдау, өткізу және жөндеу мәселелері бойынша байланыс жасайды.

6.3. Мүліктің жетіспеушілігі немесе жабдықтардың ақауы туралы дереу басшылыққа баяндама жасайды.

7. АПАТТЫҚ ЖАҒДАЙЛАРДАҒЫ ІС-ҚИМЫЛДАР

7.1. **Жабдықтан ақау байқалса (ұшқын, түтін):** Тез арада токтан ажыратып, техникалық маманды шақыру.

7.2. **Өрт шыққанда:** "101" хабарлау, балаларды эвакуациялауға көмектесу, алғашқы өрт сөндіру құралдарын қолдану.

7.3. **Жарақат алғанда (ине кіріп кетсе, кесіп алса):** Жараны антисептикпен өңдеп, таңғыш қою, қажет болса медициналық көмекке жүгіну.

8. ҚОРЫТЫНДЫ ЕРЕЖЕЛЕР

8.1. Кастелянша осы нұсқаулықпен жұмысқа тұрар алдында танысып, қол қоюы тиіс.
8.2. Нұсқаулықтың бір данасы жұмыс орнында, екіншісі жеке іс-қағазда сақталады.
8.3. Нұсқаулық талаптарының орындалуын балабақша әкімшілігі қадағалайды.

Нұсқаулықпен таныстым: Отешова Ақшагүл _____ Отеш _____
(аты-жөні) **(қолы)**

Бекітемін:
«Күншуақ» жекеменшік
бөбекжай-бақшасының
директоры А .Е.Баянова

Маңғыстау облысы, Түпқараған ауданы, Таушық ауылы
«Күншуақ» жекеменшік бөбекжай-бақшасының
еден жуушысының лауазымдық нұсқаулығы
№24

1. ЕҢБЕКТІ ҚОРҒАУ ТУРАЛЫ ЖАЛПЫ ЕРЕЖЕЛЕР

1.1. Жұмысқа 18 жасқа толған, міндетті медициналық қарап-тексеруден өткен және санитарлық кітапшасы бар тұлғалар жіберіледі.

1.2. Жұмысшы жұмысқа қабылданғанда және әр 6 ай сайын **қайталау нұсқамасынан** өтуі тиіс.

1.3. **Зиянды және қауіпті факторлар:**

- Ылғалды ортадағы тайғақ беттер;
- Дезинфекциялық заттардың химиялық белсенділігі;
- Электр жабдықтарымен (шаңсорғыш) жұмыс;
- Жұмыс аймағының жеткіліксіз жарықтануы;
- Ауыр жүктерді (шелек, жиһаз) қолмен көтеру.

1.4. Жұмысшы келесі Жеке қорғаныс құралдарымен (ЖҚҚ) қамтамасыз етіледі: мақта-мата халаты, резеңке қолғап, тайғанамайтын аяқ киім, дезинфекциялық ерітінділермен жұмыс кезінде – респиратор және қорғаныш көзілдірігі.

2. БІЛІКТІЛІК ТАЛАПТАРЫ

2.1. Еден жуушының арнайы біліміне талап қойылмайды, бірақ ол мыналарды білуі тиіс:

- Өндірістік санитария және гигиена негіздерін;
- Дезинфекциялық ерітінділерді дайындаудың концентрациялық нормаларын;
- Өрт қауіпсіздігі ережелерін және алғашқы көмек көрсету тәсілдерін;
- Тазалау құрал-саймандарын (инвентарь) таңбалау жүйесін (мысалы: "Т" – дәретхана үшін, "Топ" – балалар бөлмесі үшін).

3. ҚЫЗМЕТТІК МІНДЕТТЕРІ

3.1. Жұмысты бастар алдындағы қауіпсіздік шаралары

- Арнайы киімді киіп, оның дұрыс түймеленгенін тексеру.
- Тазалау құрал-саймандарының (шелек, швабра) жарамдылығын тексеру (сабында жарықтар мен тікенектер болмауы керек).
- Электр құрылғыларының (шаңсорғыш) сымдары мен розеткаларының бүтіндігін қарау.
- Дезинфекциялық ерітінділерді дайындау үшін желдету жүйесінің жұмыс істеп тұрғанына көз жеткізу.

3.2. Жұмыс кезіндегі қауіпсіздік талаптары

- **Ылғалды тазалау:** Еден жуу кезінде балалардың немесе қызметкерлердің жүруіне кедергі келтірмеу, міндетті түрде «Абайлаңыз, тайғақ еден!» белгісін қою. Еденді шектен тыс суламай, сығылған шүберекпен сүрту қажет.
- **Биіктіктегі жұмыс:** Терезелерді немесе шкафтарды сүрту үшін тек тексерілген, тұрақты сатыларды (стремянка) пайдалану. Орындықтарды немесе үстелдерді бірінің үстіне бірін қоюға қатаң тыйым салынады.

- **Электр қауіпсіздігі:** Қосулы тұрған электр құрылғыларын, розеткалар мен ажыратқыштарды дымқыл шүберекпен сүртуге болмайды.
- **Химиялық қауіпсіздік:** Жуғыш заттарды тек өлшеуіш ыдыстармен пайдалану. Хлорлы ерітінділерді дайындағанда суық суды қолдану (ыстық суда хлор тез буланып, улануға әкелуі мүмкін).

3.3. Жұмыс аяқталғаннан кейінгі қауіпсіздік

- Барлық құрал-саймандарды жуып, дезинфекциялап, кептіруге қою.
- Химиялық заттарды балалардың қолы жетпейтін, кілттелетін арнайы орындарда сақтау.
- Жұмыс орнынан барлық қоқыстарды шығару.
- Арнайы киімді шешіп, қолды сабындап жуып, қорғаныс кремін жағу.

4. ҚҰҚЫҚТАРЫ

4.1. Еңбек жағдайының қауіпсіздігін және санитарлық нормаларға сай болуын талап етуге.
4.2. Жұмысқа қажетті сапалы құрал-саймандармен және тиісті жеке қорғаныс құралдарымен (қолғап, маска) қамтамасыз етілуді талап етуге.
4.3. Техникалық ақауы бар құралдармен (мысалы, сымы ашылған шаңсорғыш) жұмыс істеуден бас тартуға.

5. ЖАУАПКЕРШІЛІКТЕРІ

5.1. **Тәртіптік:** Осы нұсқаулықты бұзғаны немесе лауазымдық міндеттерін орындамағаны үшін (ҚР Еңбек кодексі).
5.2. **Материалдық:** Мекеме мүлкіне (сантехника, жиһаз, техника) зақым келтіргені үшін.
5.3. **Қылмыстық/Әкімшілік:** Химиялық заттарды қараусыз қалдыру салдарынан балалар уланған немесе тайғақ еденде жарақат алған жағдайда.

6. ӨЗАРА ҚАРЫМ-ҚАТЫНАС ЖӘНЕ ҚЫЗМЕТТІК БАЙЛАНЫСТАР

6.1. Жұмысшы тікелей шаруашылық меңгерушісіне (завхоз) бағынады.
6.2. Күнделікті тазалау кестесін топ тәрбиешілерімен келісе отырып (балалар ұйықтағанда немесе серуенде болғанда) жүзеге асырады.
6.3. Инженерлік желілердегі (су, жылу, жарық) ақаулар туралы дереу әкімшілікке хабарлауға міндетті.

7. АПАТТЫҚ ЖАҒДАЙЛАРДАҒЫ ІС-ҚИМЫЛДАР

7.1. **Өрт шыққанда:** Жұмысты тоқтатып, "101" нөміріне хабарлау, балаларды эвакуациялауға көмектесу.
7.2. **Теріге химиялық зат тигенде:** Дереу ағын сумен 10-15 минут бойы жуып, медициналық пунктке жүгіну.
7.3. **Жарақат алғанда:** Зардап шегушіге алғашқы көмек көрсетіп, жедел жәрдем шақыру.

8. ҚОРЫТЫНДЫ ЕРЕЖЕЛЕР

8.1. Осы нұсқаулық жұмысшыға қол қойғызып таныстырылуы тиіс.
8.2. Нұсқаулықтың талаптарын сақтауды мекеме басшылығы бақылайды.
8.3. Заңнама өзгерген жағдайда нұсқаулыққа тиісті толықтырулар енгізіледі.

Нұсқаулықпен таныстым: Тағыбергенова Б. _____ Тағыв _____
(аты-жөні) **(қолы)**

Бекітемін:
«Күншуақ» жекеменшік
бөбекжай-бақшасының
директоры А .Е.Баянова

Маңғыстау облысы, Түпқараған ауданы, Таушық ауылы
«Күншуақ» жекеменшік бөбекжай-бақшасы
аула тазалаушысының
лауазымдық нұсқаулығы
№ 25

1. Жалпы ережелер

1.1. Аула тазалаушы (бұдан әрі – Қызметкер) мектепке дейінгі ұйымның техникалық қызметкері болып табылады.

1.2. Қызметінде Қазақстан Республикасының Еңбек кодексін, санитарлық-эпидемиологиялық талаптарды, ұйымның ішкі тәртіп ережелерін және осы нұсқаулықты басшылыққа алады.

1.3. Қызметкерді жұмысқа қабылдау және босату ұйым басшысының бұйрығымен жүзеге асырылады.

1.4. Қызметкер шаруашылық меңгерушісіне (немесе жауапты тұлғаға) бағынады.

2. Негізгі міндеттері

2.1. Балабақша аумағының тазалығын қамтамасыз ету.

2.2. Санитарлық талаптарды сақтау.

2.3. Балалардың қауіпсіз қозғалуына қолайлы жағдай жасау.

3. Қызметтік міндеттері

Аула тазалаушы:

- Балабақша ауласын күнделікті тазалайды (қоқыс, жапырақ, қар, мұз);
- Қыс мезгілінде қарды күреп, мұзды тайғаққа қарсы өңдейді (құм, тұз себу);
- Жаз мезгілінде аумақты сыпырып, суарып тұрады;
- Қоқыс жәшіктерін уақытылы босатады;
- Балалар алаңдарын (ойын алаңы, жолдар) таза ұстайды;
- Жасыл желектерді күтіп-баптауға қатысады;
- Қауіпті заттарды (шыны, темір, т.б.) дер кезінде жояды;
- Аумақтағы тәртіпсіздіктер туралы әкімшілікке хабарлайды;
- Құрал-саймандарды дұрыс қолданады және сақтайды;
- Еңбек қауіпсіздігі талаптарын сақтайды.

4. Құқықтары

Қызметкердің құқығы бар:

- Жұмысқа қажетті құрал-жабдықтармен қамтамасыз етілуге;
- Қауіпсіз еңбек жағдайын талап етуге;
- Басшылыққа ұсыныстар енгізуге;
- Өз міндетіне қатысты ақпарат алуға.

5. Жауапкершілігі

Қызметкер:

- Аумақтың тазалығы үшін;
- Балалардың қауіпсіздігіне әсер ететін жағдайлар үшін;
- Еңбек тәртібін сақтамағаны үшін;
- Қызметтік міндеттерін орындамағаны үшін жауап береді.

6. Біліктілік талаптары

6.1. Арнайы білім талап етілмейді.

6.2. Еңбекке қабілетті, жауапты болуы тиіс.

6.3. Қауіпсіздік ережелерін білуі қажет.

7. Білуі тиіс

- Санитарлық тазалық талаптарын;
- Еңбек қауіпсіздігі ережелерін;
- Қарапайым құралдарды пайдалану тәртібін.

8. Құжаттамалары

- Ішкі еңбек тәртібімен танысу
- Қауіпсіздік техникасы бойынша нұсқаулық

9. Қорытынды ережелер

9.1. Осы нұсқаулық талаптары міндетті болып табылады.

9.2. Бұзушылықтар Қазақстан Республикасының еңбек заңнамасына сәйкес қаралады.

Нұсқаулықпен таныстым: Тарыгасова .Л _____ _____

(аты-жөні) **(қолы)**

Бекітемін:
«Күншуақ» жекеменшік
бөбекжай-бақшасының
директоры А .Е.Баянова

Маңғыстау облысы, Түпқараған ауданы, Таушық ауылы
«Күншуақ» жекеменшік бөбекжай-бақшасы
электригінің лауазымдық нұсқаулығы
№32

1. Жалпы ережелер

1.1. Электрик (бұдан әрі – Қызметкер) мектепке дейінгі ұйымның техникалық қызметкері болып табылады.

1.2. Қызметінде Қазақстан Республикасының Еңбек кодексін, электр қауіпсіздігі ережелерін, санитарлық талаптарды, ұйым Жарғысын және осы нұсқаулықты басшылыққа алады.

1.3. Қызметкерді жұмысқа қабылдау және босату балабақша меңгерушісінің бұйрығымен жүзеге асырылады.

1.4. Қызметкер шаруашылық меңгерушісіне немесе әкімшілікке бағынады.

2. Негізгі міндеттері

2.1. Балабақшадағы электр жүйелерінің үздіксіз және қауіпсіз жұмысын қамтамасыз ету.

2.2. Электр жабдықтарын жөндеу, тексеру және қызмет көрсету.

2.3. Электр қауіпсіздігін сақтау және алдын алу жұмыстарын жүргізу.

3. Қызметтік міндеттері

Электрик:

- Электр желілерін, сымдарды, ажыратқыштарды және розеткаларды тексереді;
- Ақауларды анықтап, дер кезінде жөндеу жұмыстарын жүргізеді;
- Жарықтандыру жүйесінің (лампа, шам, прожектор) жұмысын қадағалайды;
- Электр құралдарының қауіпсіз пайдаланылуын қамтамасыз етеді;
- Қысқа тұйықталу, электр ақауларының алдын алады;
- Қауіпсіздік техникасын қатаң сақтайды;
- Жаңа электр жабдықтарын орнатуға қатысады;
- Электр жүйелеріне жоспарлы тексеру жүргізеді;
- Ақау немесе қауіпті жағдай туындаса, дереу әкімшілікке хабарлайды;
- Электр құралдарын дұрыс пайдалану бойынша қызметкерлерге нұсқаулық береді;
- Есеп жүргізіп, атқарылған жұмыстар туралы ақпарат береді.

4. Құқықтары

Электрик:

- Электр қауіпсіздігіне қатысты талаптарды орындауды талап етуге;
- Жұмысқа қажетті құралдармен және материалдармен қамтамасыз етілуге;

- Қауіпті электр жүйелерін пайдалануды тоқтатуға ұсыныс беруге;
- Басшылыққа техникалық жақсартулар бойынша ұсыныс енгізуге;
- Біліктілігін арттыру курстарына қатысуға.

5. Жауапкершілігі

Қызметкер:

- Электр қауіпсіздігі ережелерін бұзғаны үшін;
- Балалардың және қызметкерлердің қауіпсіздігіне қауіп төндіргені үшін;
- Жабдықтарды дұрыс пайдаланбағаны немесе зақымдағаны үшін;
- Қызметтік міндеттерін орындамағаны үшін жауап береді.

6. Біліктілік талаптары

6.1. Электр мамандығы бойынша арнайы білімі болуы тиіс.

6.2. Электр қауіпсіздігі бойынша рұқсат (III немесе IV топ) болуы қажет.

6.3. Электр жабдықтарымен жұмыс тәжірибесі болуы керек.

7. Білуі тиіс

- Электр қондырғыларын пайдалану ережелерін;
- Электр қауіпсіздігі талаптарын;
- Апаттық жағдайларда әрекет ету тәртібін;
- ҚР техникалық және еңбек қауіпсіздігі нормаларын.

8. Қорытынды ережелер

8.1. Осы нұсқаулық талаптарын сақтау міндетті болып табылады.

8.2. Бұзушылықтар Қазақстан Республикасының еңбек заңнамасына сәйкес қаралады.

Нұсқаулықпен таныстым: Зархунов Б _____ Зархунов _____

(аты-жөні) **(қолы)**

Бекітемін:
«Күншуақ» жекеменшік
бөбекжай-бақшасының
директоры А.Е.Баянова

Маңғыстау облысы, Түпқараған ауданы, Таушық ауылы
«Күншуақ» жекеменшік бөбекжай-бақшасы
сантехнигінің лауазымдық нұсқаулығы
№ 31

1. Жалпы ережелер

1.1. Сантехник (бұдан әрі – Қызметкер) мектепке дейінгі ұйымның техникалық қызметкері болып табылады.

1.2. Қызметінде Қазақстан Республикасының Еңбек кодексін, санитарлық-эпидемиологиялық талаптарды, еңбек қауіпсіздігі ережелерін, ұйым Жарғысын және осы нұсқаулықты басшылыққа алады.

1.3. Қызметкерді жұмысқа қабылдау және босату балабақша меңгерушісінің бұйрығымен жүзеге асырылады.

1.4. Қызметкер шаруашылық меңгерушісіне немесе әкімшілікке бағынады.

2. Негізгі міндеттері

2.1. Балабақшадағы су құбыры, кәріз және жылыту жүйелерінің дұрыс жұмысын қамтамасыз ету.

2.2. Ақаулардың алдын алу және дер кезінде жөндеу жұмыстарын жүргізу.

2.3. Санитарлық талаптарға сай қауіпсіз су жүйесін сақтау.

3. Қызметтік міндеттері

Сантехник:

- Су құбырларының, крандардың, унитаздардың, раковиналардың жұмысын тексереді;
- Ағып кету, бітелу және басқа ақауларды жөндейді;
- Кәріз жүйесінің дұрыс жұмысын қадағалайды;
- Жылыту жүйесін (радиатор, құбырлар) бақылап, ақауларды жояды;
- Су қысымын және жүйенің техникалық жағдайын тексереді;
- Апаттық жағдайларда (су ағу, құбыр жарылу) шұғыл әрекет етеді;
- Қажетті жағдайда жаңа сантехникалық жабдықтарды орнатады;
- Құрал-жабдықтарды дұрыс пайдаланады және сақтайды;
- Еңбек қауіпсіздігі ережелерін қатаң сақтайды;
- Атқарылған жұмыстар туралы есеп жүргізеді.

4. Құқықтары

Қызметкер:

- Жұмысқа қажетті құралдармен және материалдармен қамтамасыз етілуге;
- Ақаулы жүйелерді пайдалануды тоқтатуға ұсыныс беруге;
- Қауіпсіз еңбек жағдайын талап етуге;

- Жұмыс процесін жақсарту бойынша ұсыныс енгізуге;
- Біліктілігін арттыру курстарына қатысуға.

5. Жауапкершілігі

Қызметкер:

- Сантехникалық жүйелердің дұрыс жұмыс істемеуі үшін;
- Балалардың және қызметкерлердің қауіпсіздігіне қауіп төндіргені үшін;
- Еңбек қауіпсіздігі талаптарын бұзғаны үшін;
- Қызметтік міндеттерін орындамағаны үшін жауап береді.

6. Біліктілік талаптары

6.1. Сантехника немесе соған ұқсас техникалық мамандық бойынша білімі болуы тиіс.

6.2. Сантехникалық жұмыстарды орындау тәжірибесі болуы керек.

6.3. Қауіпсіздік техникасын білуі және сақтауы қажет.

7. Білуі тиіс

- Су құбыры және кәріз жүйелерінің құрылысын;
- Жөндеу және орнату әдістерін;
- Еңбек қауіпсіздігі ережелерін;
- Апаттық жағдайларда әрекет ету тәртібін.

8. Қорытынды ережелер

8.1. Осы нұсқаулық талаптарын орындау міндетті болып табылады.

8.2. Талаптарды бұзу Қазақстан Республикасының еңбек заңнамасына сәйкес қаралады.

Нұсқаулықпен таныстым: Зарлыпов. Б _____ Зарлық _____

(аты-жөні) **(қолы)**

Бекітемін:
«Күншуақ» жекеменшік
бөбекжай-бақшасының
директоры А .Е.Баянова

Маңғыстау облысы, Түпқараған ауданы, Таушық ауылы
«Күншуақ» жекеменшік бөбекжай-бақшасы
от жағушысының лауазымдық нұсқаулығы
№28

1.Еңбекті қорғау туралы жалпы ережелер

1.1. От жағушы (қазандық операторы) балабақша ғимаратын жылумен үздіксіз қамтамасыз ету мақсатында қызмет атқарады.

1.2. От жағушы Қазақстан Республикасының еңбек заңнамасына сәйкес балабақша директорының бұйрығымен қызметке қабылданады және қызметтен босатылады.

1.3. Қызметтік міндеттерін орындау барысында балабақша директоры мен шаруашылық меңгерушісіне (заведующий хозяйством) тікелей бағынады.

1.4. От жағушы өз жұмысында:

- Қазақстан Республикасының еңбек кодексін;
- өрт қауіпсіздігі ережелерін;
- еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау талаптарын;
- санитариялық-гигиеналық нормаларды;
- осы лауазымдық нұсқаулықты басшылыққа алады.

1.5. От жағушының негізгі мақсаты – балабақшада белгіленген температуралық режимді сақтау және жылыту жүйелерінің қауіпсіз жұмысын қамтамасыз ету.

2. Біліктілік талаптары

2.1. Орта немесе арнайы орта білімі болуы тиіс.

2.2. Қазандық жабдықтарымен (пеш, қазан, жылыту жүйелері) жұмыс істеу тәжірибесінің болуы құпталады.

2.3. Өрт қауіпсіздігі және еңбек қауіпсіздігі бойынша нұсқамадан өткен болуы қажет.

2.4. Денсаулық жағдайы физикалық еңбекке жарамды болуы тиіс (медициналық тексеруден өткен).

2.5. Ұқыпты, жауапты, тәртіпті және қауіпсіздік талаптарын қатаң сақтайтын болуы қажет.

3. Қызметтік міндеттері

От жағушы төмендегі міндеттерді атқарады:

3.1. Қазандықты (пешті) белгіленген кесте мен талаптарға сәйкес уақытылы жағады және сөндіреді.

3.2. Балабақша ғимаратындағы жылу жүйесінің тұрақты әрі қауіпсіз жұмысын қамтамасыз етеді.

3.3. Қазандықтағы температура мен қысым көрсеткіштерін бақылап отырады.

3.4. Отынның (көмір, ағаш, газ және басқа да түрлері) дұрыс, үнемді және қауіпсіз қолданылуын қамтамасыз етеді.

3.5. Қазандық жабдықтарының техникалық жағдайын қадағалап, ұсақ ақауларды дер кезінде анықтайды.

3.6. Қауіпті немесе апаттық жағдай туындаған кезде дереу басшылыққа хабарлайды.

3.7. Қазандық және оған жақын аумақтың тазалығын, тәртібін сақтайды.
3.8. Отын сақталатын орынның қауіпсіздігін қамтамасыз етеді.
3.9. Өртке қарсы құралдардың (өрт сөндіргіш, су, құм, күрек) жарамды күйде болуын бақылайды.
3.10. Жылыту маусымы басталар алдында және аяқталғаннан кейін қазандықты тексеруге қатысады.
3.11. Балабақша аумағында өрт қауіпсіздігі талаптарының сақталуына жауап береді.
3.12. Жұмыс барысында жеке қорғаныс құралдарын қолданады.

4. Құқықтары

От жағушының құқықтары:
4.1. Қауіпсіз және қолайлы еңбек жағдайымен қамтамасыз етілуге.
4.2. Жұмысқа қажетті құрал-жабдықтарды, арнайы киім мен жеке қорғаныс құралдарын алуға.
4.3. Қызметіне қатысты мәселелер бойынша басшылыққа ұсыныстар енгізуге.
4.4. Өмірі мен денсаулығына қауіп төндіретін жағдайда жұмысты тоқтатуға және басшылықты хабардар етуге.
4.5. Еңбек заңнамасына сәйкес демалыс пен әлеуметтік кепілдіктер алуға.

5. Жауапкершілігі

От жағушы:
5.1. Осы лауазымдық нұсқаулықта көрсетілген міндеттерді орындамағаны немесе тиісінше орындамағаны үшін жауап береді.
5.2. Өрт қауіпсіздігі және еңбек қауіпсіздігі талаптарын бұзғаны үшін заңнамаға сәйкес жауапкершілікке тартылады.
5.3. Қазандық жабдықтарына немесе балабақша мүлкіне келтірілген материалдық зиян үшін жауапты.
5.4. Балабақшада апаттық жағдайдың туындауына себеп болған әрекеттері үшін жауап береді.

6. Өзара қарым-қатынас және қызметтік байланыстар

6.1. От жағушы шаруашылық меңгерушісімен, балабақша әкімшілігімен және техникалық қызметкерлермен тығыз байланыста жұмыс істейді.
6.2. Қызметтік міндеттеріне байланысты берілген тапсырмаларды уақытылы орындайды.

7. Қорытынды ережелер

7.1. Осы лауазымдық нұсқаулық от жағушы жұмысқа қабылданған кезде таныстырылып, қол қойылады.
7.2. Нұсқаулыққа енгізілетін өзгерістер мен толықтырулар балабақша директорының бұйрығымен жүзеге асырылады.

Нұсқаулықпен таныстым: Сұқарова Л. _____ Сұқ. _____
(аты-жөні) **(қолы)**

Бекітемін:
«Күншуақ» жекеменшік
бөбекжай-бақшасының
директоры А .Е.Баянова

Маңғыстау облысы, Түпқараған ауданы, Таушық ауылы
«Күншуақ» жекеменшік бөбекжай-бақшасы
ғимарат жөндеушісінің
лауазымдық нұсқаулығы
№ 33

1. Жалпы ережелер

1.1. Бұл лауазымдық нұсқаулық Қазақстан Республикасының 2007 жылғы 15 мамырдағы № 251-Ш Еңбек кодексі, ҚР Еңбек министрлігінің 1993 жылғы 4 қаңтардағы № 21 және 1993 жылғы 27 шілдедегі № 39 қаулыларымен бекітілген 2–3-разрядтардағы "ғимараттарға кешенді қызмет көрсетуші және жөндеуші жұмысшы" кәсібінің тарифтік-біліктілік сипаттамасы, «Күншуақ» жекеменшік бөбекжай-бақшасы» Ішкі еңбек тәртібі ережелері, жергілікті нормативтік актілері негізінде әзірленді.

1.2. Ғимарат, құрылыс, жабдықтарға ағымдағы күтім, жөндеу жүргізуші жұмысшы 18 жастан асқан тұлғалар арасынан білімі мен жұмыс тәжірибесіне талап қойылмастан «Күншуақ» жекеменшік бөбекжай-бақшасы» меңгерушісі тарапынан шаруашылық жұмыстары жөніндегі орынбасары ұсынысымен қабылданады және босатылады.

1.3. Ғимарат, құрылыс, жабдықтарға ағымдағы күтім, жөндеу жүргізуші жұмысшы тікелей меңгерушінің шаруашылық жұмыстары жөніндегі орынбасарына бағынады.

1.4. Ғимарат, құрылыс, жабдықтарға ағымдағы күтім, жөндеу жүргізуші жұмысшы өз ісінде мыналарды басшылыққа алады:

- Ғимараттардың санитариясы, абаттандырылуы, сыртқы көрінісі мен жай-күйі жөніндегі жергілікті органдардың қаулыларын;
- көшелер, тұрғын-жайлар күтімінің, қоқыс салғыштар т. б. ұстаудың санитариялық және гигиеналық ережелерін;
- күтімге алынған жабдықтарды пайдалану ережелерін;
- еңбек қорғау, өндірістік санитария және өрт қауіпсіздігі ережелері мен нормаларын;
- жарғы мен Ішкі еңбек тәртібінің ережелерін, осы нұсқаулықты.

2. Функциялары

Ғимарат, құрылыс, жабдықтарға ағымдағы күтім, жөндеу жүргізуші жұмысшы қызметінің негізгі бағыттары мыналар болып табылады:

2.1. «Күншуақ» жекеменшік бөбекжай-бақшасы» ғимараты мен оның территориясы күтімін тиісті қалыпта ұстау.

2.2. Әртүрлі бағыттағы ғимараттар мен мектеп мүліктерінің ағымдағы жөндеу жұмыстарын жүргізу.

3. Лауазымдық міндеттері

Ғимарат, құрылыс, жабдықтарға ағымдағы күтім, жөндеу жүргізуші жұмысшы мынадай міндеттерді атқарады:

3.1. «Күншуақ» жекеменшік бөбекжай-бақшасы» қызметкерлерінің тапсырыстары бойынша зақымданған, бүлінген ақаулықтарды қалпына келтіреді.

3.2. Күтімге алынған ғимараттарды, құрылыстарды, жабдықтар мен механизмдерді мезгіл-мезгіл байқаудан өткізеді, оларға техникалық күтім жасап, ағымдағы жөндеу жұмыстарын жүргізеді. Бұл орайда тақтай төсемдерді, тіректерді, аспалы және басқа сақтық, қауіпсіздік және көтергіш құрылғыларды пайдалана отырып жөндеу-құрылыс жұмыстарының барлық түрін (сылау, бояу, түс қағаздар жапсыру, бетон құю, балташылық, ағаш бұйымдарын жасау

т. б.) атқарады.

3.3. Орталық жылу, сумен, жылумен, газбен жабдықтау, канализация, суағар, желдеткіш, ауа алмастыру жүйелерін және басқа да жабдықтарды, механизмдер мен конструкцияларды слесарлық, дәнекерлік жұмыстар бойынша ағымдағы жөндеуден өткізеді және оларға техникалық күтім шараларын жүргізеді.

3.4. Құрылыс-жөндеу, слесарлық, электротехникалық және дәнекерлеу жұмыстарын жүргізу технологиясын, ғимараттарды, жабдықтарды, механизмдерді, машиналарды, құрылыстарды пайдалану мен күтіп ұстау тәртібін, еңбек қорғау, өндірістік санитария және өрт қауіпсіздігі ережелерін сақтайды.

4. Құқықтары

Ғимарат, құрылыс, жабдықтарға ағымдағы күтім, жөндеу жүргізуші жұмысшы мыналарға құқылы:

4.1. Белгіленген норма бойынша тиісті жабдықтармен, құрал-саймандармен, материалдармен, жеке қорғаныс құралдарымен және арнаулы киіммен қамтамасыз етілуге.

4.2. Ақауы бар қауіпті объектілерді (жабдықтарды, машиналарды, механизмдерді, приборларды, конструкцияларды және т. б.) пайдалануға тыйым салуға.

4.3. Тиісті қауіпсіздік шаралары қарастырылмаған немесе (және) ондай шараларды қолдану мүмкін болмайтын жағдайларда адам өмірі мен денсаулығына қауіпті жұмыстарды атқарудан бас тартуға.

5. Жауапкершілігі

5.1. Жарғы мен Ішкі еңбек тәртібі ережелерін, «Күншуақ» жекеменшік бөбекжай-бақшасы» әкімшілігінің заңды бұйрықтары мен өкімдерін және өзге де жергілікті нормативтік актілерді, осы нұсқаулықта белгіленген лауазымдық міндеттерді дәлелсіз себептермен орындамағаны немесе тиісті дәрежеде орындамағаны үшін ғимарат, құрылыс, жабдықтарға ағымдағы күтім, жөндеу жүргізуші жұмысшы еңбек заңнамаларында белгіленген ретпен тәртіптік жауапкершілікке тартылады.

5.2. Өз лауазымдық қызметін атқару (атқармау) кезінде «Күншуақ» жекеменшік бөбекжай-бақшасы» келтірген залалы немесе оқу процесіне қатысушыларға тигізген зияны үшін ғимарат, құрылыс, жабдықтарға ағымдағы күтім, жөндеу жүргізуші жұмысшы еңбек және (немесе) азаматтық заңнамаларда белгіленген тәртіп пен көлем шегінде материалдық жауапкершілікке тартылады.

6. Өзара қарым-қатынас және жұмыс бабындағы байланыстар

Ғимарат, құрылыс, жабдықтарға ағымдағы күтім, жөндеу жүргізуші жұмысшы:

6.1. Меңгерушінің шаруашылық жөніндегі орынбасары ұсынып, «Күншуақ» жекеменшік бөбекжай-бақшасы» меңгерушісі бекіткен сағаттық жұмыс аптасы негізінде жасалған график бойынша, нормаланған жұмыс күні режимінде еңбек етеді.

6.2. Меңгерушінің шаруашылық жөніндегі орынбасары басшылығымен еңбек қорғау, қауіпсіздік техникасы, өндірістік санитария және өрт қауіпсіздігі бойынша нұсқаулықтар алады.

Нұсқаулықпен таныстым:
Берикбосынова Берлик